

Technická univerzita v Liberci
Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická

Katedra: geografie

Studijní program: Aplikovaná geografie

MÍSTO A POZICE MASIF V TRVALE UDRŽITELNÉM ROZVOJI FRÝDLANTSKA
PLACE AND POSITION OF MASIF IN THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT
OF THE MICROREGION FRÝDLANTSKO

Bakalářská práce: 11–FP–KGE–030

Autor:

Jiří STARÝ

Podpis:

Adresa:

Družstevní 1298

464 01, Frýdlant

Vedoucí práce:

RNDr. Tomáš Vágai

Počet

stran	slov	obrázků	tabulek	pramenů	příloh
82	17 034	1	11	72	1

V Liberci dne: 14. 6. 2011

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

FAKULTA PŘÍRODOVĚDNĚ-HUMANITNÍ A PEDAGOGICKÁ

Katedra diplomové literatury

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(pro bakalářský studijní program)

pro (kandidát/ka): Jiří Starý

adresa: Družstevní 1298, Frýdlant v Čechách, 464 01

studijní obor (kombinace): Aplikovaná geografie

Název BP: **Místo a pozice MASiF v trvale udržitelném rozvoji Frýdlantska**

Název BP v angličtině: **Place and position of MASiF in the sustainable developement of the microregion Frýdlantsko**

Vedoucí práce: RNDr. Tomáš Vágai

Konzultant/ka:

Termín odevzdání: květen 2011

Poznámka: Podmínky pro zadání práce jsou k nahlédnutí na katedrách. Katedry rovněž formulují podrobnosti zadání. Zásady pro zpracování BP jsou k dispozici ve dvou verzích (stručné, resp. metodické pokyny) na katedrách a na Děkanátě Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické TU v Liberci.

V Liberci dne 24.4.2010

děkan

vedoucí katedry

Převzal (kandidát/ka):

Datum:

Podpis:

Čestné prohlášení

Název práce: Místo a pozice MASiF v trvale udržitelném rozvoji
Frýdlantska
Jméno a příjmení autora: Jiří Starý
Osobní číslo: P08000032

Byl/a jsem seznámen/a s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména § 60 – školní dílo.

Prohlašuji, že má bakalářská práce je ve smyslu autorského zákona výhradně mým autorským dílem.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracoval/a samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

Prohlašuji, že jsem do informačního systému STAG vložil/a elektronickou verzi mé bakalářské práce, která je identická s tištěnou verzí předkládanou k obhajobě a uvedl/a jsem všechny systémem požadované informace pravdivě.

V Liberci dne: 20. 06. 2011

Jiří Starý

Poděkování

Na tomto místě bych chtěl v první řadě poděkovat svým rodičům za vytrvalou podporu ve studiu, dále vedoucímu bakalářské práce RNDr. Tomášovi Vágaiovi za cenné rady a připomínky a zprostředkování prvního kontaktu s Místní akční skupinou Mikroregionu Frýdlantsko a v neposlední řadě PhDr. Jitce Doubnerové za vstřícný přístup v každém ohledu a bezproblémové poskytování informací.

Anotace

Tato práce na téma Místo a pozice MASiF v trvale udržitelném rozvoji Frýdlantska se věnuje zařazení problematiky místních akčních skupin do širšího kontextu vývoje evropské hospodářské politiky a rozlišení přístupu na jednotlivých správních úrovních České republiky. Stěžejní část práce se týká Místní akční skupiny Mikroregionu Frýdlantsko, její struktury, zkušenostem s programem LEADER a další rozmanité činnosti. Závěr patří reflexi cílové skupiny zemědělců a hodnocení MASiF na několika úrovních.

Klíčová slova: místní akční skupina, LEADER, Frýdlantsko, venkov, dotace

Annotation

This work called Place and position of MASiF in the sustainable development of the Microregion Frýdlantsko attends to questions of local actions groups in wider context of European economic policy's developement and differentiation at administrative levels of Czech Republic. The main part of my work concerns Local action group of Microregion Frýdlantsko, its structure, experiencies with program LEADER and another activities. The end belongs to agricultural target group's opinion and several evaluations.

Key words: local action group, LEADER, Frýdlantsko, countryside, grant

Obsah

ÚVOD	8
POZICE MAS V KONTEXTU HOSPODÁŘSKÉ POLITIKY EU.....	9
1.1. SPOLEČNÁ ZEMĚDĚLSKÁ POLITIKA	9
1.1.1. Počátky Společné zemědělské politiky.....	9
1.1.2. Financování Společné zemědělské politiky	10
1.1.3. Současná Společná zemědělská politika	10
1.2. POLITIKA ROZVOJE VENKOVA.....	12
1.2.1. Definice venkova	12
1.2.2. Vývoj politiky rozvoje venkova.....	13
1.2.3. Politika rozvoje venkova v období 2007-2013	14
1.2.4. Financování a kontrola politiky rozvoje venkova	15
1.3. VÝVOJ INICIATIVY LEADER NA ÚROVNI EU	16
1.3.1. Místní akční skupiny v EU.....	16
1.3.2. LEADER I a LEADER II	17
1.3.3. LEADER+	18
1.3.4. LEADER 2007-2013.....	20
POZICE MAS NA SPRÁVNÍCH ÚROVNÍCH ČR.....	21
2.1. MAS v ČR	21
2.1.1. Základní informace o MAS.....	21
2.1.2. Národní síť MAS ČR.....	21
2.2. PŘEDCHOZÍ PROGRAMY V ČR.....	22
2.2.1. Program SAPARD.....	22
2.2.2. OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství	23
2.2.3. Horizontální plán rozvoje venkova	23
2.3. POČÁTKY INICIATIVY LEADER	24
2.3.1. Uplatňování metody LEADER	24
2.3.2. LEADER ČR.....	25
2.4. PROGRAM ROZVOJE VENKOVA ČR 2007-2013	27
2.4.1. Legislativní rámec PRV.....	27
2.4.2. Celostátní síť pro venkov.....	27
2.4.3. Osa I.....	28
2.4.4. Osa II.....	29
2.4.5. Osa III	30
2.5. OSA IV LEADER.....	31
2.5.1. Základní informace k ose IV.....	31
2.5.2. Opatření IV.1.1. Místní akční skupina	31
2.5.3. Opatření IV.1.2. Realizace místní rozvojové strategie.....	33
2.5.4. Opatření IV.2.1. Realizace projektů spolupráce	33
2.6. MAS V LIBERECKÉM KRAJI	33
2.6.1. Aktivní MAS LK.....	33
MASIF A JEHO ČINNOST	35
3.1. ZÁKLADNÍ INFORMACE	35
3.1.1. Vznik a působnost MASiF	35

3.1.2. Účel a cíl činnosti MASiF	36
3.1.3. Organizační struktura MASiF	36
3.1.4. Členové MASiF	37
3.2. LEADER	39
3.2.1. LEADER ČR.....	39
3.2.2. LEADER PRV 2007-2013	39
3.2.3. Další činnost MASiF	41
ANALÝZA ČINNOSTI MASiF	44
4.1. LEADER	44
4.1.1. LEADER ČR.....	44
4.1.2. LEADER PRV 2007-2013	46
4.1.3. Shrnutí LEADERu	52
4.2. OSTATNÍ ČINNOST	55
4.2.1. Zelené centrum Frýdlantska.....	55
4.2.2. Místní produkce.....	56
4.2.3. Spolupráce s jinými MAS	57
4.2.4. Spolupráce s NS MAS ČR.....	58
4.2.5. Mezinárodní spolupráce.....	58
4.2.6. Příběhy Frýdlantska.....	59
4.2.7. Ekologická poradna	59
4.2.8. Zelená úsporám.....	59
4.2.9. Hippoturistika.....	60
4.2.10. Podpora postižených povodněmi.....	60
4.2.11. Vzdělávání	60
4.2.12. Další činnost MASiF	61
4.3. HODNOCENÍ MASiF	62
4.3.1. Hodnocení na národní a krajské úrovni.....	62
4.3.2. Evaluační zprávy	62
4.3.3. Vlastní hodnocení činnosti a pozice MASiF.....	64
DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	66
5.1. METODIKA	66
5.1.1. Cílová skupina.....	66
5.1.2. Zadání dotazníků	66
5.1.3. Otázky.....	67
5.2. VÝSLEDKY	68
5.2.1. Statistické vyhodnocení	68
5.2.2. Hodnocení MASiF cílovou skupinou.....	69
ZÁVĚR.....	71
SEZNAM PRAMENŮ	72
POUŽITÁ DATA	72
POUŽITÁ LITERATURA	73
INTERNETOVÉ ZDROJE	74
SEZNAM ZKRATEK.....	81

Úvod

Jelikož pocházím z Frýdlantu a k území ohraničenému státní hranicí s Polskem a severními svahy Jizerských hor mám velmi silný vztah, tak jsem s potěšením využil možnost věnovat se ve své bakalářské práci Místní akční skupině Mikroregionu Frýdlantsko (MASiF), se kterou jsem se již dříve dostal do kontaktu a která je pro mě symbolem možné změny strukturálně zaostalého a hospodářsky slabého mikroregionu.

Místní akční skupina Mikroregionu Frýdlantsko je jedním z mnoha podobných občanských sdružení působících v Evropě i v České republice ve venkovských oblastech. MASiF vznikl roku 2004 na území Frýdlantského výběžku s cílem podporovat trvale udržitelný rozvoj a zprostředkovávat čerpání finančních prostředků metodou LEADER atd. Právě rozmanité aktivity a zároveň určitá anonymita mě na MASiF velmi zaujaly a daly mi první podnět se touto problematikou zabývat.

Cílem bakalářské práce je především přehledným způsobem určit přínos MASiF včetně zkompletování podpořených projektů a analýza dalších činností, které jsou prostřednictvím MASiF na Frýdlantsku vyvíjeny. Další snahou je neopomenout širší souvislosti a zařadit pozici místních akčních skupin do evropského, národního a regionálního kontextu.

Pozice MAS v kontextu hospodářské politiky EU

1.1. Společná zemědělská politika

1.1.1. Počátky Společné zemědělské politiky

První snahy o zavedení Společné zemědělské politiky (SZP) se odehrály v 50. letech 20. století, nicméně pokus o ustanovení Evropského zemědělského společenství dle vzoru Evropského společenství uhlí a oceli (ESUO) skončil neúspěchem vzhledem ke značné rozdílnosti představ jednotlivých členských zemí (ŽUFAN, 2007). Základy Společné zemědělské politiky tak byly položeny jako součást Římské smlouvy, která umožnila založení Evropského hospodářského společenství (EHS) a v platnost vstoupila k 1.1.1958. (europa.eu, 2008).

Článek 33 Smlouvy o Evropském společenství vymezil poněkud obecně 5 zvláštních cílů SZP (circa.europa.eu, 2008):

- 1) zvýšit produktivitu zemědělství podporou technického pokroku, racionálního rozvoje zemědělské výroby a optimálního využití výrobních činitelů, zejména pracovní síly
- 2) zajistit slušnou životní úroveň zemědělců
- 3) stabilizovat trhy
- 4) zajistit plynulé zásobování
- 5) zajistit rozumné spotřebitelské ceny

Businessinfo.cz, 2009a dále uvádí, že smlouva kromě cílů definovala také časový rámec a dva nástroje – vytvoření společných organizací trhu pro jednotlivé zemědělské komodity a založení jednoho či více finančních fondů. Uvedení Společné zemědělské politiky do praxe pak bylo stanoveno k datu 1.1.1962.

Lednová dohoda Evropské komise (EK) z roku 1962 zaručovala mimo jiné volný pohyb zboží pro zemědělské komodity, cenové záruky pro zemědělce v případě zhroucení trhu a odbytové záruky. V souvislosti s exportem a importem do třetích zemí byl stanoven princip komunitární preference, kdy na dovoz výrobků s nižšími cenami byly uvaleny

klouzavé dávky a naopak na vývoz produktů společenství byly poskytovány vyrovnávací dávky.

1.1.2. Financování Společné zemědělské politiky

Společná zemědělská politika tvořila od svého počátku obrovskou finanční zátěž pro rozpočet společenství – v 80. letech okolo 70 % a i když v absolutních číslech výdaje na SZP rostou, tak její podíl se podařilo snížit na současnou hodnotu přibližně 40 %. (ec.europa.eu, 2008)

V rámci financování SZP se uplatňoval princip finanční solidarity znamenající finanční přispívání na SZP členských států a založení Evropského orientačního a záručního zemědělského fondu (EAGGF) Radou EHS. Tento participační model byl v platnosti až do roku 1970, kdy bylo přijato nařízení o vlastních zdrojích příjmů společenství – vytyčeny byly tři základní pilíře financování (businessinfo.cz, 2009a):

- 1) zemědělské dávky (prémie, přirážky či vyrovnávací dávky)
- 2) cla vybíraná na základě společného celního sazebníku ES v obchodu se třetími státy
- 3) příjmy z DPH vybírané v členských státech, (do úrovně 1 % výnosu daně, po roce 1986 do 1,4 % z výnosu daně)

Od roku 1988 vstoupil v platnost čtvrtý zdroj rozpočtu, vypočtený jako podíl jednotlivých států na HDP Evropského společenství.

1.1.3. Současná Společná zemědělská politika

Businessinfo.cz, 2009b a ŽUFAN, 2007 upozorňují, že i přes úspěšné plnění stanovených cílů (zvýšení produktivity, modernizace atd.) a dosažení soběstačnosti, se SZP v 80. letech dostávala do značných problémů. Kritizovány byly zejména rostoucí a neefektivně využívané náklady na SZP a nadprodukce některých zemědělských komodit, které musely být následně dlouhodobě skladovány a případně i likvidovány, což také velmi zatěžovalo rozpočet.

Ačkoliv se reformní snahy objevovaly již dříve, tak zásadní význam měla až MacSharryho reforma SZP uvedená v platnost roku 1992, jejíž cílem bylo zvýšit konkurenceschopnost evropského zemědělství na světových trzích, omezit rostoucí výdaje na SZP a zamezit vytváření přebytků. Důležitou součástí reformy byla povinnost využívat část zemědělské půdy i k jiným účelům (zalesňování, agroturistika).

Především z důvodů stále rostoucích nákladů na SZP, uklidnění spotřebitelů (období nemoci šílených krav) a snahy o větší ohleduplnost k životnímu prostředí byl v roce 1999 přijat dokument Agenda 2000 navazující na reformní kroky SZP z roku 1992. Hlavními myšlenkami bylo snižování některých intervenčních cen u zemědělských produktů, důraz na zdravotní nezávadnost potravin a na ochranu životního prostředí. Stále více vystupují do popředí agroenvironmentální aspekty včetně rozvoje venkova.

Třetím a patrně nejvýznamnějším milníkem byla reforma SZP z června 2003, která donutila zemědělce řídit se poptávkou, jelikož většina podpory již nebyla vázána na objem produkce. To v praxi znamenalo možnost orientovat se na potřeby trhu při jistotě určité výše příjmů. Dalším přínosem bylo stanovení standardů v oblasti ochrany životního prostředí a zvýhodnění ekologického zemědělství.

K výrazné změně struktury evropského zemědělství došlo rozšířením Evropské unie (EU) v roce 2004 o 10 členských států a přistoupením Bulharska a Rumunska v roce 2007. To znamenalo více než zdvojnásobení počtu zemědělců a razantní nárůst plochy zemědělské půdy (ec.europa.eu, 2008). Nevyužitý potenciál nových oblastí dokumentoval nízký nárůst produkce i přes přístup na společný trh EU a možnosti těžit z dalších výhod SZP.

Dle Businessinfo.cz, 2009c se budoucnost SZP bude pravděpodobně orientovat především na zvyšování kvality a bezpečnosti potravin v souladu s ochranou životního prostředí a zdraví zvířat či rozvoj venkovské společnosti. Stěžejním bodem bude další diskuze nad financováním SZP a zjednodušením legislativy.

1.2. Politika rozvoje venkova

1.2.1. Definice venkova

Venkov je obtížně vymežitelný prostor vzhledem k nejednoznačnosti jeho hranice či variabilitě osídlení. ČSÚ používá mezinárodní definici OECD, která je založena na podílu obyvatelstva, které žije na území s hustotou zalidnění menší než 150 obyvatel na km². Tato metoda definuje venkovské oblasti na dvou úrovních (czso.cz, 2008):

- 1) lokální úroveň – definuje venkov jako obce, které mají hustotu zalidnění menší než 150 obyvatel na km²
- 2) regionální úroveň – definuje venkov jako regiony, které rozlišuje na převážně venkovské (více než 50 % obyvatel regionu žije ve venkovských obcích), významně venkovské (15-50 % obyvatel žije ve venkovských obcích) a výrazně městské (méně než 15 % obyvatel žije ve venkovských obcích).

Jelikož výše uvedená metoda nepočítá s obyvatelstvem žijícím v hustě osídlených venkovských oblastech, bývá někdy venkov vymezován i na základě kvantitativních či kvalitativních ukazatelů, kterými jsou např. charakter a hustota zástavby obce, podíl přírodních či zastavěných ploch na rozloze obce, dopravní dostupnost do větších center, struktura vzdělanosti obyvatel, sektorová zaměstnanost či saldo migrace. Perlín: aplikace.mvcr.cz, 2008 upřesňuje definici venkova jako kontinuálně vymezený prostor zahrnující krajinu i venkovská sídla s charakteristickou menší intenzitou sociálně ekonomických kontaktů a s menší hustotou vazeb mezi subjekty pohybujícími se ve venkovském prostoru.

KÖNIG a kol., 2009 uvádí, že v rámci EU představují venkovské oblasti 91 % rozlohy členských států a žije v nich více než 56 % jejich obyvatel. Na venkově se nachází také 88 % farem a 89 % zemědělské půdy, nicméně pouze 33 % farem a 23 % zemědělské půdy leží v převážně venkovských regionech (viz *rozlišení venkova na regionální úrovni*). Při srovnání průměrné hustoty osídlení je patrný diametrální rozdíl mezi převážně venkovskými regiony (38 obyv./km²) a převážně městskými regiony (632 obyv./km²).

Věková struktura ve všech třech vymezených kategoriích je podobná a ačkoliv v zemědělství pracují spíše starší lidé, tak zásluhou např. motivační podpory Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova stoupá ve venkovských oblastech i počet mladých zemědělců.

1.2.2. Vývoj politiky rozvoje venkova

Dále se KÖNIG a kol., 2009 věnuje politice rozvoje venkova (PRV), která byla od počátku součástí Společné zemědělské politiky. Cíly PRV se staly podpora investic do zemědělského hospodářství a dalších navazujících odvětví, podpora zpracování zemědělských výrobků, snaha o vyšší konkurenceschopnost odvětví prvovýroby, zaměření se na lidský faktor a umožnění odborného vzdělávání. V 70. letech se prioritou PRV stala potřeba zamezit odchodu obyvatel ze zemědělských a venkovských oblastí. Pozornost se také obracela k zachovávání přírodního prostředí a krajiny.

K posílení snahy zabránit úpadku venkovských oblastí byla v roce 1991 založena iniciativa LEADER (*Liaison Entre Actions de Developpement de l'Economie Rurale*) zajišťující koordinaci aktérů rozvoje venkova na místní, regionální, národní i evropské úrovni. Na úspěšnou iniciativu LEADER navázal program LEADER II, jehož cílem bylo maximální zapojení místních ekonomicky aktivních obyvatel do projektů rozvoje venkova.

Kromě prvních společných iniciativ PRV se v 90. letech, konkrétně roku 1996, konala první konference tématicky zaměřená na rozvoj venkova – *Venkovská Evropa – perspektivy do budoucnosti*. Mezi závěry konference patřilo budoucí zaměření se na vytvoření nezemědělských zaměstnání, zlepšení infrastruktury a služeb a důraz na ochranu životního prostředí.

Od roku 2000 se SZP dle Agendy 2000 dělí na 1. a 2. pilíř.

1. pilíř – tržní politika, která se orientuje na poskytování podpory základních příjmů zemědělců
2. pilíř – politika rozvoje venkova, která se orientuje na podporu zemědělství jako poskytovatele veřejných statků, ochranu životního prostředí a rozvoje venkovských oblastí

KÖNIG a kol., 2009 pokračuje Agendou 2006 z roku 2003, která byla důležitým mezníkem v PRV a která zavedla několik nových principů, z nichž nejdůležitější byly:

- princip křížového souladu – přímé platby jsou podmínovány ochranou životního prostředí
- princip modulace – zajišťuje převod financí z prvního do druhého pilíře (pro EU-15)

Další podpůrná opatření byla zaměřena na samozásobitelské hospodářství.

Na druhé konferenci o rozvoji venkova, která se konala v listopadu 2003 bylo stanoveno zaměření politiky na následující oblasti:

- rozšíření rozvoje venkova, diverzifikace uvnitř i vně zemědělského odvětví
- kvalita a bezpečnost potravin
- zlepšení dostupnosti veřejných služeb a pracovních příležitostí
- uplatňování této politiky rovnoměrně ve všech členských zemích
- zdůraznění role zemědělství a lesnictví při utváření venkovské krajiny
- posilování hospodářské a sociální soudržnosti
- aktivní zájem a inovace zúčastněných stran
- partnerství a spolupráce mezi veřejnými a soukromými organizacemi a občanskou společností
- zjednodušení programovacích, finančních a kontrolních systémů

1.2.3. Politika rozvoje venkova v období 2007-2013

KÖNIG a kol., 2009 dále uvádí, že v září 2005 byla Radou ministrů zemědělství členských států schválena reforma PRV na období 2007-2013, která stanovila tři základní osy PRV a jednu horizontální osu (LEADER).

Osa 1 „Konkurenceschopnost“ se dělí na čtyři podoblasti:

- lidské zdroje
- fyzický kapitál
- kvalita zemědělské produkce a produktů
- přechodná opatření

Osa 2 „Životní prostředí a hospodaření s půdou“ se dělí na dvě podoblasti:

- udržitelné využívání zemědělské půdy
- udržitelné využívání lesní půdy

Osa 3 „Hospodářská diverzifikace a kvalita života“ se dělí na tři podoblasti:

- kvalita života
- diverzifikace hospodářství
- odborná příprava, získávání dovedností a oživení

„Iniciativa LEADER funguje jako podpora pro venkovské subjekty, které se snaží přispět ke zlepšení dlouhodobého potenciálu místních oblastí. Projekty jsou prováděny na široké základně místního partnerství, tzv. místních akčních skupin. Během programového období 2000-2006 vzniklo více než 300 projektů nadnárodní spolupráce a nejméně trojnásobek projektů spolupráce mezi územími, což lze zhodnotit jako kladný výsledek spolupráce místních akčních skupin“. (KÖNIG a kol., 2009, str. 267)

U každé osy je stanoven minimální podíl spolufinancování ze strany žadatele:

- osa 1 – 10 % z celkové částky vyhrazené na projekt
- osa 2 – 25 % z celkové částky vyhrazené na projekt
- osa 3 – 10 % z celkové částky vyhrazené na projekt
- osa LEADER – 5 % z celkové částky vyhrazené na projekt (2,5 % pro státy, které se staly členy EU až v roce 2004 nebo 2007)

Podle businessinfo.cz, 2009b byl prozatím posledním zlomem v PRV rok 2008, kdy vstoupil v platnost tzv. Health Check, který měl na základě předchozích reforem zmodernizovat SZP a přizpůsobit ji vyššímu počtu členských zemí EU. Pro politiku rozvoje venkova byla klíčová dohoda o zvýšení modulace, což umožnilo snížit přímé platby zemědělcům a přesunutí těchto finančních prostředků do rozpočtu rozvoje venkova.

1.2.4. Financování a kontrola politiky rozvoje venkova

Než došlo k rozdělení SPZ Agendou 2000 na dva pilíře, tak bylo financování PRV značně roztržštěné v podobě různých strukturálních fondů. V období 2000-2006 byly finanční prostředky pro rozvoj venkova poskytovány z Evropského zemědělského podpůrného a

záručního fondu (EAGGF). V letech 2000-2004 nicméně čerpaly tyto prostředky pouze státy EU-15, neboť kandidátské země, které přistoupily do EU v roce 2004 a 2007 čerpaly finance z předvstupního programu SAPARD, jehož cílem bylo řešit problémy spojené s trvale udržitelnými změnami v zemědělském sektoru a ve venkovských oblastech. (szif.cz, 2000-2011a) Program SAPARD také umožnil budoucím členům vyzkoušet si získávání finančních prostředků a práci s postupem, kde je nutná finanční spoluúčast, která je vyrovnána až po realizaci projektu. V letech 2004-2006 už také nově přistoupivší země mohly čerpat dotační pomoc z fondu EAGGF.

KÖNIG a kol., 2009 uvádí, že vzhledem k narůstající administrativní zátěži členských států, nižší soudržnosti i průhlednosti v období 2000-2006 bylo v roce 2005 vydáno nařízení pro následující období 2007-2013, podle kterého byly založeny dva oddělené fondy – Evropský zemědělský záruční fond a Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD). S novým fondem orientovaným na rozvoj venkova vznikl také jednotný soubor pravidel pro výkaznictví a kontrolu. Financování z EAFRD zahrnuje předběžné financování, průběžné platby a platby konečného zůstatku.

Na programové období 2007-2013 byl schválen společný systém monitorování mezi Komisí a členskými státy. Po konferenci věnované rozvoji venkova v roce 2008 zahájila činnost evropská síť pro rozvoj venkova, která „zastřešuje“ jednotlivé celostátní sítě pro venkov ve členských státech. Politika rozvoje venkova je tak financována částečně z centrálního rozpočtu EU a částečně ze státních a regionálních rozpočtů členských zemí. Pro období 2007-2013 převzal předvstupní pomoc v oblasti rozvoje venkova pro současné kandidátské země program IPARD.

1.3. Vývoj iniciativy LEADER na úrovni EU

1.3.1. Místní akční skupiny v EU

Dle Kol. autorů, 2007 může místní akční skupina vzniknout na základě formalizace místního partnerství neboli neformálních sítí vztahů mezi soukromým a veřejným sektorem. Veřejný sektor je ve venkovských oblastech tvořen zpravidla obcemi (případně jejich svazky), příspěvkovými organizacemi (např. školy), institucemi veřejné správy či dalšími

organizacemi zřizovanými státem. Soukromý sektor bývá zastoupen především podnikateli (např. firmy, soukromí zemědělci), neziskovými organizacemi, spolky či občany.

Základním stavebním kamenem iniciativy LEADER je místní akční skupina (MAS, LAG – Local Action Group) fungující jako řídicí a iniciační subjekt. V místních akčních skupinách jsou zastoupeni představitelé místních komunit, volených orgánů samosprávy a podnikatelského sektoru. Působí na relativně omezeném a homogenním území s počtem obyvatel v rozmezí 10 000-100 000 a jejich cílem je vytvoření a implementace rozvojových strategií. Strategie rozvoje venkova daného území musí být zpracovány s ohledem na přírodní a kulturní dědictví, rozvoj potenciálu místní komunity a posilování ekonomických podmínek oblasti.

Dle ČEPELKY, 2001 základní požadavky na místní akční skupiny jako základní řídicí orgány iniciativy LEADER jsou:

- vyvážené a reprezentativní složení partnerských subjektů z různých socio-ekonomických sektorů
- zastoupení státní správy a samosprávy v rozhodovacích orgánech MAS nesmí být více než 50 %
- prokázání schopnosti členů MAS vytvořit a implementovat rozvojovou strategii pro zvolenou lokalitu
- zaručení průhlednosti rozložení úkolů a odpovědnosti mezi členy MAS a také jejich schopnosti určené úkoly provádět
- umístění sídla MAS do řešeného území
- vytvoření odpovídající řídicí struktury v podobě finančního a administrativního vedoucího nebo právně podložené struktury a systému nařízení, zajišťujících průběh partnerství a správu veřejných fondů

1.3.2. LEADER I a LEADER II

Jak je uvedeno výše (*kapitola 1.2.2., Vývoj politiky rozvoje venkova*), první iniciativou na podporu rozvoje venkova byl LEADER I na období 1991-1994. LEADER byl považován především za zdroj informací pro místní akční skupiny a koordinační jednotka programu měla pro maximální počet lidí zajistit dostupnost informací o nejdůležitějších akcích místních

akčních skupin programu LEADER I. Ačkoliv to bylo program bez nadnárodního rozměru, který by pomohl mezinárodní spolupráci, tak MAS samy navazovaly kontakty s partnerskými subjekty v dalších zemích a zapojovaly se do některých forem spolupráce (výměna zkušeností, společné marketingové akce atd.).

Program LEADER II (1994-1999) podporoval hlavně tzv. přenositelné inovační projekty, které byly zaměřeny na výměnu zkušeností, mezinárodní projekty a nové inovační přístupy. Během tohoto období vzniklo více než tisíc místních akčních skupina a celková vyhrazená suma iniciativy LEADER II činila 1,7 mld. EUR. (ČEPELKA, 2001)

Podpora projekty přeshraniční spolupráce jako součást iniciativy LEADER II vyplynula z předchozího období a pro léta 1994-1999 na ně Evropská komise vyčlenila 140 mil. EUR. (ČEPELKA, 2001) Další vývojovou změnou oproti předchozímu programu LEADER I bylo zavedení mechanismu, který umožnil MAS řádnou přípravu programu před jeho zavedením do praxe. Rozvojové projekty místních akčních skupin se nicméně ze začátku soustředily hlavně na místní akce, takže se přeshraniční spolupráce začala výrazněji rozvíjet až od roku 1998, kdy se stala hlavním rozměrem iniciativy a roce 1999 se minimálně každá druhá MAS účastnila mezinárodního projektu.

1.3.3. LEADER+

Program LEADER+ na období 2000-2006 byl schválen Evropskou komisí 14.4.2000 jako jedna ze čtyř iniciativ EU zajišťovaných strukturálními fondy. LEADER+ byla iniciativa v návaznosti na předchozí úspěšné programy LEADER I a LEADER II, která „poskytuje podporu pilotním, integrovaným strategiím pro rozvoj venkovských oblastí, podporuje spolupráci mezi venkovskými oblastmi a v jedné zemi nebo mezi více zeměmi a tvorbu sítí na celoevropské úrovni“. (ČEPELKA, 2001, str. 9)

Podporu projektům z iniciativy LEADER+ zprostředkovávaly místní akční skupiny na základě rozvojových strategií s prioritami jako kvalita života, místní produkce, nové informační technologie či lepší využití přírodního a kulturního potenciálu. Program LEADER+ obsahuje tři cílové aktivity (ČEPELKA, 2001; ec.europa.eu, 2005):

- 1) Aktivita 1: Podpora strategií integrovaného územního rozvoje pilotního charakteru, založených na přístupu „zdola nahoru” – s cílem zvýšení kvality života ve venkovských regionech a využití přírodních a kulturních zdrojů, zhodnocení místní produkce, zajištění konkurenceschopnosti místních výrobků a služeb
- 2) Aktivita 2: Podpora spolupráce mezi venkovskými oblastmi (pouze v oblastech vybraných již pro aktivitu 1) – skládající se z podpory společným aktivitám uvnitř členské země a podpory mezinárodní spolupráce
- 3) Aktivita 3: Navazování kontaktů pro spolupráci (platí i pro oblastí, které nejsou příjemci podpory z aktivit 1 a 2) – s účelem výměny zkušeností, stimulování spolupráce mezi oblastmi a poskytování informací o rozvoji venkova

	Částka (mil. EUR)	Podíl (%)
Aktivita 1	4 377,6	86,75
Aktivita 2	504,8	10,00
Aktivita 3	68,7	1,36
Technická pomoc	95,4	1,89

Tab. 1: Finanční podpora jednotlivých aktivit

Zdroj: ec.europa.eu, 2005

Vlastnosti nového přístupu a hlavního přínosu iniciativy LEADER+ lze dle ČEPELKY, 2001 shrnout do následujících kategorií

- Věcná ucelenost aktivit – např. odborná pomoc při rozvoji, školení, podpora a rozšíření nabídky venkovské turistiky, marketing místní produkce a služeb
- Orientace na programovou integraci – projekty a aktivity jsou začleněny do jediného souhrnného plánu aktivit
- Místní přístup – uplatňovaný s ohledem na oblast, které se program týká
- Přístup zdola nahoru – snaha o zapojení místních aktérů do rozvoje oblasti
- Decentralizovaný management – odpovědnost a zpravomocnění místních akčních skupin za implementaci programu
- Preference pilotních projektů – takových projektů, které lze uplatnit i v jiných venkovských regionech

1.3.4. LEADER 2007-2013

Nařízení Rady (ES) č 1698/2005 (eur-lex.europa.eu, 2005) říká, že iniciativa LEADER dospěla po třech programových obdobích do stadia, kdy venkovským oblastem umožňuje uplatňovat metodu LEADER v širším měřítku v rámci hlavního programování rozvoje venkova. V aktuálním období 2007-2013 se iniciativa LEADER uplatňuje jako Osa IV: LEADER financovaná spolu s ostatními osami ze samostatného fondu pro rozvoj venkova (EAFRD).

Přístup programu LEADER je vymezen následovně:

- Strategie místního rozvoje dle venkovské oblasti
- Partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem (MAS)
- Přístup zdola s rozhodovacími pravomocemi náležícími MAS
- Založení strategie na základě součinnosti různých místních odvětví
- Uplatňování inovačních přístupů
- Provádění projektů spolupráce
- Vytváření sítí místních partnerství

Místní akční skupiny zprostředkovávající iniciativu LEADER musí navrhnout ucelenou strategii místního rozvoje a pro toto období je tvoří buď skupina, na kterou se vztahovaly předchozí programy LEADER II, LEADER+ nebo skupina podle přístupu LEADER nebo musí být založena nová MAS zastupující partnery z jednotlivých společensko-ekonomických odvětví působících v dotyčném území.

Podpora poskytnutá v rámci Osy LEADER je určena k provádění strategií místního rozvoje, projektů spolupráce a provozování místních akčních skupin.

Pozice MAS na správních úrovních ČR

2.1. MAS v ČR

2.1.1. Základní informace o MAS

Stejně jako jinde v Evropské unii jsou i místní akční skupiny v České republice společenstvím občanů, neziskových organizací, podnikatelského sektoru a veřejné správy (obcí či institucí veřejné moci) účastníci se rozvoje venkova prostřednictvím mimo jiné získáváním finanční podpory metodou LEADER.

Portál eagri.cz, 2009-2010a také uvádí, že MAS dle Programu rozvoje venkova může být obecně prospěšná společnost (podle zákona č. 248/1995 Sb.), občanské sdružení (podle zákona č. 83/1990 Sb.) nebo zájmové sdružení právnických osob podle (zákona č. 40/1964 Sb.). Dále pro MAS platí, že musí být registrována u Ministerstva vnitra ČR a v daném mikroregionu musí mít sídlo a dále jsou pro MAS povinné stanovy, status, struktura, organizační řád a strategie pro dané území.

Údaje o počtu místních akčních skupinách se u jednotlivých zdrojů liší vzhledem k progresivnímu vývoji zakládání (ale i zanikání) MAS a vzhledem k jejich rozdílné aktivitě či charakteru. Nicméně k dubnu 2010 je v České republice evidováno 160 místních akčních skupin, z toho 145 aktivních. (leader.isu.cz, 2010). Databáze portálu eAGRI nabízí přehled 140 MAS. (eagri.cz 2009-2010b)

2.1.2. Národní síť MAS ČR

K založení Národní sítě Místních akčních skupin České republiky, o.s. (NS MAS ČR) došlo v dubnu 2007, nicméně už od listopadu 2005 působila jako neformální seskupení MAS Národní síť rozvoje venkova (NSRV). (nsmas.cz, 2008-2011a)

„NS MAS ČR byla založena na podporu činnosti MAS při realizaci programu obnovy a všestranného rozvoje venkova s cílem:

- zlepšit kvalitu života na venkově prostřednictvím setrvalého a integrovaného místního rozvoje,
- zajistit reciproční přenos poznatků a zkušeností mezi členy sítě,
- zajistit reciproční přenos poznatků a zkušeností na úrovni spolupráce mezi členskými zeměmi Evropské unie a jejich MAS,
- podporovat spolupráci s dalšími zeměmi, které ve venkovském prostoru chtějí používat metodu LEADER.“

(is.hvjdesign.eu, 2009, str. 1)

K 31.5.2011 sdružuje NS MAS ČR 126 místních akčních skupin (is.hvjdesign.eu, 2011a) a zástupci jednotlivých MAS se také podílejí na činnosti a řízení NS MAS ČR, neboť do statutárního a výkonného orgánu - třináctičlenného Výboru NS MAS ČR jsou voleni zástupci z řad MAS podle jednotlivých krajů a zástupci MAS zasedají tvoří i Kontrolní komisi.

2.2. Předchozí programy v ČR

2.2.1. Program SAPARD

Dle BOHÁČKOVÉ, HRABÁNKOVÉ, 2009 byl program SAPARD schválen na zasedání Evropské Rady v prosinci 1997 na období 2000-2006 jako předvstupní pomoc kandidátským zemím v oblasti zemědělství a rozvoje venkova. Čerpání finančních prostředků ale bylo možné pouze do doby vstupu do Evropské unie. Pro Českou republiku to znamenalo, že všechny smlouvy musely být uzavřeny do konce roku 2003 a realizace projektů ukončena k 30.6.2006. (szif.cz, 2000-2011a)

Cílem programu SAPARD bylo přispět k zavádění práva Evropského společenství v oblasti SZP a řešit problémy spojené s trvale udržitelnými změnami v zemědělství a ve venkovských oblastech. Podpora zemědělství a rozvoje venkova byla v poměru 2:1 a pro ČR bylo ročně uvolněno 22 mil. EUR. Kromě čerpání finančních prostředků byla přínosem programu SAPARD i možnost osvojit si pravidla strukturálních fondů EU, vybudování institucí (např. Agentura SAPARD), legislativní zajištění procesu a zajištění monitoringu.

2.2.2. OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství

Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství (OP RVMZ) navazoval na program SAPARD a pro období 2004-2006 se zaměřoval na podporu zemědělství, zpracování zemědělských produktů a na lesní hospodářství (Priorita I.) a dále na rozvoj venkova, rybářství a odborné vzdělávání (Priorita II.) v této oblasti (strukturalni-fondy.cz). Součástí OP RVMZ je také technická pomoc (Priorita III.)

Snaha o posílení konkurenceschopnosti zemědělského odvětví byla dle (szif.cz, 2000-2011b) zaměřena na zavádění úsporných a šetrných technologií, zlepšení kvality produktů či na zlepšení stavu vodohospodářství a lesnictví. Dále byla podpora určena rozvoji rybářství, rozvoj venkova a diverzifikaci jako další možný zdroj příjmů venkovského obyvatelstva. Při realizaci všech opatření byla snaha zohlednit ochranu a zlepšení stavu životního prostředí.

2.2.3. Horizontální plán rozvoje venkova

Cílem Programového dokumentu Horizontální plán rozvoje venkova ČR (HRDP) na období 2004-2006 byla především ochrana a podpora vysoké hodnoty přírody a udržitelného zemědělství, které dodržuje enviromentální požadavky, dále ochrana přirozeného prostředí a životních podmínek zvířat nebo zachování a podpora zemědělských systémů s nízkými vstupními náklady. Obecně lze cíle HRDP shrnout do priority - „Trvale udržitelný rozvoj zemědělství, venkova a jeho přírodních zdrojů“. (eagri.cz, 2009-2010c)

Podpora českého zemědělství a venkovského prostoru z HRDP, schváleného v roce 2004 Evropskou komisí, byla vyplácena především ze záruční sekce Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu.

Dle Programu rozvoje venkova ČR na období 2007-2013 (szif.cz, 2007) bylo v rámci Horizontálního plánu rozvoje venkova realizováno celkem pět opatření:

- Méně příznivé oblasti a oblasti s enviromentálními omezeními – určeno zejména pro regiony s největší plochou horských a podhorských oblastí a nárok na dotace odpovídal půdním, klimatickým a ostatním výrobním podmínkám

- Agroenvironmentální opatření – největší objem finančních prostředků, rozdělení do čtyř podopatření – A – postupy šetrné k životnímu prostředí, B – ošetřování travních porostů, C – péče o krajinu, D – osevní postup v ochranných zónách jeskyní
- Lesnictví – realizována dvě podopatření – zalesňování zemědělské půdy a založení porostů rychle rostoucích dřevin
- Předčasné ukončení zemědělské činnosti – zaměřené na věkovou skupinu 55-65 let
- Zakládání skupin výrobců – podány byly žádosti celkem na 54 komodit a bylo založeno 24 nových skupin výrobců (k roku 2005)

2.3. Počátky iniciativy LEADER

2.3.1. Uplatňování metody LEADER

Ačkoliv Česká republika přistoupila do Evropské unie až k 1.5.2004 (ec.europa.eu, 2010) a iniciativa LEADER+ pro období 2000-2006 pro ni nebyla přístupná, tak aplikace tohoto přístupu pro období 2007-2013 byla připravována s předstihem a byly tak vytvářeny finanční i organizační podmínky pro osvojování si potřebných schopností a dovedností. Metody LEADER bylo tedy využito v následujících programech (szif.cz, 2007):

1) Národní programy

- Program obnovy venkova (od roku 1991, vypisování dotačních titulů)
- Program LEADER ČR (MZe)

2) Programy s podporou EU

- Předvstupní program SAPARD
- Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství – podopatření

2.1.4. Rozvoj venkova (podopatření typu LEADER+)

Principy metody LEADER jsou pro venkovské oblasti velmi přínosné, jelikož spojují činnost místních akčních skupin a místní samosprávu. Nicméně Program rozvoje venkova ČR na období 2007-2013 (szif.cz, 2007) upozorňuje, že MAS je nutné naučit získávat i zdroje jinými způsoby než pouze čerpáním dotací prostřednictvím LEADERu (např. krajské granty, soukromé zdroje) a systematicky vzdělávat členy MAS zejména v oblastech administrativy a managementu, práce s veřejností, monitoringu atd.

Metoda LEADER ještě před programovým obdobím 2007-2013 výrazně pomohla rozvoji venkovských regionů. Značný přínos byl zaznamenán zejména v decentralizaci řízení a zapojení místních venkovských subjektů a také přenesení odpovědnosti z centrální na místní úroveň.

Od roku 2004 a 2005 v rámci podopatření LEADER+ Operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství a národního Programu LEADER ČR se zapojilo a získávalo zkušenosti 29 místních akčních skupin. (szif.cz, 2007)

2.3.2. LEADER ČR

PAVLÍKOVÁ (mmr-vyzkum.cz, 2009) a Výroční zpráva o Programu LEADER ČR za rok 2004 (eagri.cz, 2004) k této kapitole uvádějí, že národní investiční Program podpory venkovských regionů LEADER ČR byl schválen 4.3.2004 a jeho působností bylo přechodné období 2004-2006 (nicméně vyhlášení programu skončilo až v roce 2008). Z rozpočtu Ministerstva zemědělství byly pro rok 2004 vyčleněny finanční prostředky ve výši 70 mil. Kč a dalším navýšením o 7 mil. Kč bylo na podporu programu LEADER ČR poskytnuto 77 mil. Kč. Podmínky pro čerpání těchto finančních prostředků byly upravovány samostatným závazným dokumentem – „Pravidla pro poskytování dotací ze státního rozpočtu v rámci Programu LEADER ČR“.

LEADER ČR byl určen venkovským mikroregionům s hustotou osídlení do 120 obyvatel/km² a počtem obyvatel v rozmezí od 10 000 do 100 000. Města s populací nad 25 000 obyvatel byla automaticky vyloučena a naopak zvýhodněny byly regiony s vyšší mírou dlouhodobého vylidňování a projekty realizované v obcích do 2000 obyvatel. Základním cílem programu LEADER ČR, zavádějícího principy iniciativy EU LEADER+, bylo podněcovat vznik místních akčních skupin, které jsou schopny vytvářet integrované strategie rozvoje venkovských mikroregionů a získávat tak zkušenosti pro následující období 2007-2013. Program umožňoval použít maximálně 10 % finančních prostředků na činnost a provoz místních akčních skupin. (eagri.cz, 2004)

Místní akční skupiny mohly podávat své žádosti k jednomu ze tří stanovených témat:

- I – Zlepšení kvality života ve venkovských oblastech

- II – Posílení místního ekonomického prostředí
- III – Zhodnocení místních přírodních a kulturních zdrojů

Rok	Celkový počet žádostí	Téma I	Téma II	Téma III
2004	31	11	12	8
2005	41	20	8	13
2006	64	40	10	14
2007	57	37	5	15
2008	8	-	-	-

Tab. 2: Přehled žádostí v programu LEADER ČR I

Zdroj: Výroční zpráva LEADER ČR za roky 2004, 2005, 2006, 2007, 2008 (eagri.cz, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008)

Rok	Přijaté žádosti	Téma I	Téma II	Téma III	Rozpočet (v mil. Kč)
2004	16	7	6	3	77
2005	21	9	6	6	70
2006	23	11	8	4	70
2007	24	16	2	6	59
2008	5	3	0	2	17

Tab. 3: Přehled žádostí v programu LEADER ČR II

Zdroj: Výroční zpráva LEADER ČR za roky 2004, 2005, 2006, 2007, 2008 (eagri.cz, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008)

Z uvedených údajů je patrné, že počet podaných záměrů i schválených žádostí místních akčních skupin v programu LEADER ČR každoročně stoupal s výjimkou závěrečného roku 2008, kdy se programu zúčastnily pouze MAS, které nežádaly o dotaci z Programu rozvoje venkova ČR na období 2007-2013, jelikož nebylo možné čerpat finanční prostředky z obou programů zároveň. V zaměření podpory dominovalo Téma I - Zlepšení kvality života ve venkovských oblastech.

Program LEADER ČR během své existence podpořil řadu konkrétních investičních projektů ve venkovských regionech a potvrdil, že MAS mají svůj význam při podpoře aktivit ve venkovském prostoru nebo zapojení místních obyvatel do rozvojových aktivit. Partnerství

v místních akčních skupinách uvolňuje potenciál dotčených oblastí a podporuje regionální identitu. Dalším poznatkem z uplynulého období je potřeba profesionalizovat a propagovat činnost MAS a hledat pro ně další zdroje například na krajské úrovni.

2.4. Program rozvoje venkova ČR 2007-2013

2.4.1. Legislativní rámec PRV

„Program rozvoje venkova České republiky na období 2007-2013 vychází z Národního strategického plánu rozvoje venkova. Byl zpracován v souladu s nařízením Rady (ES) č. 1698/2005 a prováděcími pravidly uvedené normy.

Program rozvoje venkova, který zajišťuje působení Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, blíže specifikuje v souladu s nařízením Rady (ES) 1698/2005 čl. 15 strategie v jednotlivých osách stanovených Národním strategickým plánem rozvoje venkova do prováděcí úrovně a zajišťuje tak jeho efektivní realizaci.“ Program rozvoje venkova ČR na období 2007-2013. (szif.cz, 2007, str. 12)

Program rozvoje venkova ČR (PRV) pro období 2007-2013 byl schválen 23.5.2007 Výborem pro rozvoj venkova Evropské komise. Řídícím orgánem v České republice se stalo Ministerstvo zemědělství ČR a zprostředkovatelem Státní zemědělský intervenční fond.

2.4.2. Celostátní síť pro venkov

V souladu s nařízením EK č. 1974/2006 byla Česká republika povinna, stejně jako ostatní členské státy EU, zřídit Celostátní síť pro venkov a její činnost byla oficiálně zahájena 11.11.2008. Zřizovatelem je MZe ČR a její činnost je podřízena Evropské síti pro rozvoj venkova. Celostátní síť pro venkov slouží především jako komunikační platforma propagující aktivity MZe. (eagri.cz, 2009-2010d)

Dlouhodobé cíle Celostátní sítě pro venkov (eagri.cz 2009-2010d):

- Seskupení organizací a státní správy zapojené do podpory rozvoje venkova a zemědělství

- Vytváření podmínek pro partnerství soukromého a veřejného sektoru za účelem technické pomoci projektům národní a mezinárodní spolupráce
- Podpoření implementace a hodnocení politiky rozvoje venkova a zemědělství sdružením expertů
- Zajištění sběru informací a údajů o praxi
- Organizace seminářů, setkání a pracovních sekcí, šíření informací o PRV
- Vytvoření databáze expertů a poradců a systému certifikace
- Založení a provozování internetového portálu Celostátní sítě pro venkov, který bude sloužit jako marketingový a komunikační nástroj PRV

Základními dokumenty jsou Akční plán Sítě, statut a jednací řád. Zakládajícími členy jsou členové Monitorovacího výboru PRV, NS MAS ČR, Národní observatoř venkova, Česká zemědělská univerzita, Jihočeská univerzita a Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně. Celostátní síť pro venkov je rozdělena na Regionální a Krajské sítě, které řídí Agentura pro zemědělství a venkov.

Základní struktura PRV je tvořena následujícími čtyřmi osami (szif.cz, 2007):

- OSA I – ZLEPŠENÍ KONKURENCESCHOPNOSTI ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ
- OSA II – ZLEPŠOVÁNÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ A KRAJINY
- OSA III – KVALITA ŽIVOTA VE VENKOVSKÝCH OBLASTECH A DIVERZIFIKACE HOSPODÁŘSTVÍ VENKOVA
- OSA IV – LEADER

2.4.3. Osa I

Osa I se dle Programu rozvoje venkova ČR na období 2007-2013 (szif.cz, 2007) orientuje na podporu konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví a rozvoj podnikání v zemědělské výrobě a potravinářství. Největší část alokace z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova je směřována do oblasti modernizace zemědělských podniků, pozemkových úprav a přidávání hodnoty zemědělským produktům.

Osa I má následující základní strukturu:

- Priorita I.1. Modernizace, inovace, kvalita
 - Opatření I.1.1 Modernizace zemědělských podniků
 - Opatření I.1.2 Investice do lesů
 - Opatření I.1.3 Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům
 - Opatření I.1.4 Pozemkové úpravy
 - Opatření I.2.1 Seskupení producentů
- Priorita I.2. Přenos znalostí
 - Opatření I.3.1 Další odborné vzdělávání a informační činnost
 - Opatření I.3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců
 - Opatření I.3.3 Předčasné ukončení zemědělské činnosti
 - Opatření I.3.4 Využívání poradenských služeb

2.4.4. Osa II

Osa II se dle eagri.cz, 2009-2010e zaměřuje na zlepšování stavu životního prostředí a krajiny prostřednictvím zvýšení biologické rozmanitosti, rozvoj lesnických a zemědělských systémů s vysokou přidanou hodnotou a zachování tradiční zemědělské krajiny. Další důležitou položkou osy II je ochrana půdy a vody.

Osa II má následující základní strukturu (szif.cz, 2007):

- Priorita Biologická rozmanitost, zachování a rozvoj zemědělských systémů a lesnických systémů s vysokou přírodní hodnotou a tradičních zemědělských krajin
 - Opatření II.1.1 Platby za přírodní znevýhodnění poskytované v horských oblastech a platby poskytované v jiných znevýhodněných oblastech
 - Opatření II.1.2.1 Platby v rámci Natury 2000 na zemědělské půdě a Rámcové směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES - Platby v rámci Natury 2000 na zemědělské půdě
 - Opatření II.1.3.1 Agroenvironmentální opatření - Postupy šetrné k životnímu prostředí
 - Opatření II.1.3.2 Agroenvironmentální opatření - Ošetřování travních porostů
 - Opatření II.2.2. Platby v rámci Natury 2000 v lesích
 - Opatření II.2.3. Lesnicko-environmentální platby
- Priorita Ochrana vody a půdy

- Opatření II.1.3.3 Agroenvironmentální opatření – Péče o krajinu
- Opatření II.1.2.2 Platby v rámci Naturity 2000 na zemědělské půdě a Rámcové směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES – Rámcové směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES (WFD)
- Priorita Zmírňování klimatických změn
 - Opatření II.2.1. Zalesňování zemědělské půdy
 - Opatření II.2.4. Obnova lesního potenciálu po kalamitách a podpora společenských funkcí lesů

2.4.5. Osa III

Osa III je dle eagri.cz, 2009-2010f zacílena na podporu diverzifikaci ekonomických aktivit na venkově a rozvoj zdejších životních podmínek. Snaha je hlavně o vytváření pracovních míst, využívání alternativních zdrojů energie, pozvednutí kvality života na vyšší úroveň, vzdělávání místních hospodářských subjektů a také o ochranu kulturních památek

Osa III má následující základní strukturu (szif.cz, 2007):

- Priorita III.1. Tvorba pracovních příležitostí a podpora využívání obnovitelných zdrojů energie
 - Opatření III.1.1. Diverzifikace činností nezemědělské povahy
 - Opatření III.1.2. Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje
 - Opatření III.1.3: Podpora cestovního ruchu
- Priorita III.2. Podmínky růstu a kvalita života na venkově
 - Opatření III.2.1. Obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby
 - Opatření III.2.2. Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova
- Priorita III.3. Vzdělávání
 - Opatření III.3.1. Vzdělávání a informace

2.5. Osa IV LEADER

2.5.1. Základní informace k ose IV

Principy přístupu LEADER jsou pro venkovské oblasti vhodnou metodou, neboť jak szif.cz, 2000-2011e uvádí, prostřednictvím MAS má možnost zabývat se problematikou dané lokality široké spektrum místního obyvatelstva. Metoda LEADER není protikladem k místním samosprávám, ale naopak je doplňuje a může být partnerem v obnově a rozvoji obcí stejně jako v rozvoji zemědělství a péče o přírodu a krajinu.

Hlavním cílem osy IV LEADER je realizace místních rozvojových strategií a spolupráce na úrovni místního partnerství a hlavním účelem je zlepšení kvality života na venkově, posílení ekonomického potenciálu, zhodnocení přírodního a kulturního dědictví a přenesení řídicích a administrativních pravomocí do venkovských oblastí. Hlavním přínosem je pak realizace akcí rozvoje venkova prostřednictvím cílů jednotlivých opatření osy IV LEADER. (szif.cz, 2007; eagri.cz, 2009-2010g)

- Priorita IV Zlepšení řízení a mobilizace přirozeného vnitřního rozvojového potenciálu venkova
 - Opatření IV.1.1. Místní akční skupina
 - Opatření IV.1.2. Realizace místní rozvojové spolupráce
 - Opatření IV.2.1: Realizace projektů spolupráce

2.5.2. Opatření IV.1.1. Místní akční skupina

První místní akční skupiny získávaly zkušenosti od roku 2004 v rámci podopatření LEADER+ Operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství a národního programu LEADER ČR. V rámci Programu rozvoje venkova ČR 2007-2013 se počítalo s tím, že přibližně 70 MAS bude realizovat strategie rozvoje venkova s využitím metody LEADER a zprostředkovávat dotace pro projekty v souladu se Strategickým plánem LEADER (SPL).

Szif.cz, 2007 dále uvádí jako cíle opatření - růst konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví, zvyšování kvality života na venkově, diverzifikace místní ekonomiky, zavádění

místní rozvojové strategie do systému programů rozvoje venkova a uplatňování principů metody LEADER.

V rámci tohoto opatření budou dle Programu rozvoje venkova ČR na období 2007-2013 (szif.cz, 2007) podporovány MAS, které splní stanovená kritéria posuzovaná SZIF a budou vybrány na základě bodování Hodnotitelské komise stanovenou MZe. Podpořené MAS budou realizovat svůj strategický plán LEADER. Mezi podmínky a kritéria, která musí místní akční skupiny splňovat patří:

- Na rozhodovací úrovni MAS musí být soukromý sektor zastoupen minimálně z 50 %
- Povinné orgány jsou manažer MAS, výběrová komise, orgán pro přípravu a monitoring Strategického plánu, účetní
- Území vztažené ke Strategickému plánu LEADER musí být ucelené a schopné nabídnout dostatek různých zdrojů na podporu udržitelné strategie rozvoje
- Členové MAS musí mít v území působnosti trvalé bydliště, sídlo či provozovnu nebo musí být pro dané území místně příslušní
- Předložení zpracovaného Strategického plánu LEADER na období 2007-2013
- MAS může využít pouze jeden zdroj financování EU pro své způsobilé výdaje (tzn. běžné výdaje, administrativní činnost, informační činnost pro žadatele a veřejnost o Strategickém plánu LEADER, získávání dovedností, aktualizace SPL atd.)

Podpora je místním akčním skupinám vyplácena Akreditovanou platební agenturou na základě vynaložených nákladů. Přímá nenávratná dotace činí maximálně 20 % z částky určené na realizaci SPL. Veřejná podpora na administrativní činnost, provoz a poradenství MAS činí 100 % celkových nákladů a platí, že 80 % hradí EU a 20 % národní veřejné zdroje.

8.4.2008 vybrala hodnotitelská komise MZe 48 místních akčních skupin k financování v rámci Programu rozvoje venkova ČR na základě hodnocení předložených strategických plánů LEADER (eagri.cz, 2008) . Dalších 64 (32+32) MAS se začalo připravovat od srpna 2009, takže plánovaný počet podpořených MAS byl oproti původním předpokladům výrazně překročen. (eagri.cz, 2009)

2.5.3. Opatření IV.1.2. Realizace místní rozvojové strategie

Podpora projektům místních žadatelů, jak uvádí Program rozvoje venkova ČR na období 2007-2013 (szif.cz, 2007), je poskytována na základě souladu s přijatým SPL MAS a projekty určené k realizaci stanovuje výběrová komise místní akční skupiny. Výběr probíhá minimálně jedenkrát ročně. Cíle se shodují s cíly opatření IV.1.1. Místní akční skupina.

Podpora projektům může být poskytnuta při splnění těchto podmínek:

- Žadatel může pro způsobilé výdaje v rámci projektu využít pouze jeden zdroj financování EU
- Žadatel musí splňovat podmínky stanovené danou MAS
- Projekt nesmí být realizován mimo území působnosti MAS
- Projekt musí být v souladu se SPL a platnou právní úpravou

2.5.4. Opatření IV.2.1. Realizace projektů spolupráce

Realizace tohoto opatření umožňuje posílit efektivitu osy IV LEADER využitím inovací, přenosu znalostí a příkladů nejlepší praxe. Podpora je směřována k projektům spolupráce mezi územími na národní či nadnárodní úrovni z důvodu posílení spolupráce mezi MAS členských zemí a územím třetích zemí. Cíle se shodují s cíly opatření IV.1.1. Místní akční skupina. (szif.cz, 2007)

2.6. MAS v Libereckém kraji

2.6.1. Aktivní MAS LK

Na území Libereckého kraje působilo k roku 2009 devět aktivních místních akčních skupin, z nichž ale dvě nemají sídlo v Libereckém kraji (MAS Brána do Českého ráje, o.s. a Rozvojové centrum Českokamenicka, o.p.s). Působnost aktivních MAS se vztahuje k 76 % rozlohy Libereckého kraje se 39 % obyvatel, které zde žijí (Odbor regionálního rozvoje a evropských projektů KÚLK, 2009). Pokud bychom do výčtu MAS Libereckého kraje zařadili i neaktivní MAS Rozvoj Tanvaldska o.s. a MAS Novoborska, tak by podíl na rozloze i počtu obyvatel ještě vzrostl. O MAS v LK pojednává také přiložená mapa *Máš i ty svou MASku?*

Název MAS	Sídlo	Rok vzniku	Počet obcí
MAS Brána do Českého ráje	Nová paka	2006	30 (4 v LK)
MAS Český ráj a Střední Pojizeří	Karlovice	2006	33 (8 v LK)
MAS Kozákov	Chuchelna	2004	16
MAS Mikroregionu Frýdlantsko	Frýdlant	2004	18
MAS Podještědí	Proseč pod Ještědem	2004	28
LAG Podralsko	Mimoň	2004	46 (40 v LK)
MAS „Přid’te pobejt!“	Jilemnice	2004	22
MAS Turnovsko	Příšovice	2005	25

Tab. 3: Přehled MAS LK

Zdroj: nsmas.cz, 2008-2011b; Odbor regionálního rozvoje a evropských projektů KÚLK, 2009

Místní akční skupiny působící na území Libereckého kraje MAS Brána do Českého ráje, o.s., MAS Český ráj a Střední Pojizeří, o.p.s., MAS Kozákov, o.s., MAS Mikroregionu Frýdlantsko, o.s., MAS Podještědí, o.s., LAG Podralsko, o.s., MAS „Přid’te pobejt!“, o.s. a MAS Turnovsko, o.s. jsou k 12.4.2001 také členy NS MAS ČR (z devíti MAS LK tedy není členem pouze Rozvojové centrum Českokamicka, o.p.s.).

Název MAS	LEADER+		LEADER ČR	LEADER PRV
	Rozvojová strategie	Osvojování schopností		
MAS Brána do Českého ráje	-	-	-	II. kolo
MAS Český ráj a Střední Pojizeří	-	uspěla	-	II. kolo
MAS Kozákov	-	-	2005	-
MAS Mikroregionu Frýdlantsko	-	-	2005, 2006	I. kolo
MAS Podještědí	-	uspěla	2004, 2005, 2006	I. kolo
LAG Podralsko	uspěla	-	2006	I. kolo
MAS „Přid’te pobejt!“	-	uspěla	-	I. kolo
MAS Turnovsko	-	uspěla	2008	-

Tab. 4: Úspěšné účasti MAS v programech typu LEADER,

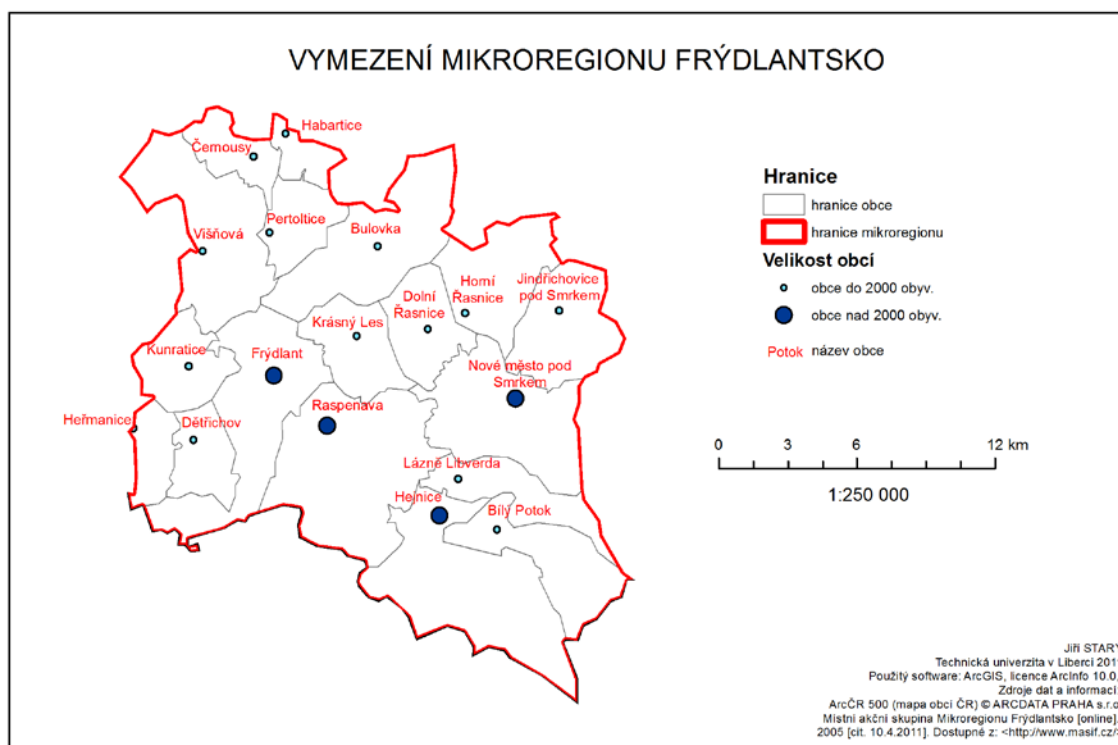
Zdroj: Odbor regionálního rozvoje a evropských projektů KÚLK, 2009, str. 12

MASiF a jeho činnost

3.1. Základní informace

3.1.1. Vznik a působnost MASiF

Jak uvádí stanovy, „Místní akční skupina Mikroregionu Frýdlantsko je občanským sdružením podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, sdružující občany, fyzické a právnické osoby, zabývající se ekonomickou, kulturní, společenskou a správní činností, péčí o přírodu a krajinu a trvale udržitelným rozvojem daného území“ (masif.cz, 2005a). Dle statutu je Místní akční skupina Mikroregionu Frýdlantsko zaregistrována Ministerstvem vnitra České republiky dne 1.12.2004 pod č. VS/1-1/59221/04-R. IČO 26982773. Sídlem místní akční skupiny je náměstí T.G.Masaryka 99, Frýdlant (PSČ 464 01). (masif.cz, 2006a)

Mapa 1: Vymezení Mikroregionu Frýdlantsko

Činnost MASiF je zaměřena na Mikroregion Frýdlantsko, takže působí na území obcí Bílý Potok, Bulovka, Černousy, Dětrichov, Dolní Rásnice, Frýdlant, Habartice, Hejnice,

Heřmanice, Horní Řasnice, Jindřichovice pod Smrkem, Krásný Les, Kunratice, Lázně Libverda, Nové Město pod Smrkem, Pertoltice, Raspenava a Višňová. (masif.cz, 2006b)

Mikroregion Frýdlantsko má dle czso.cz, 2011 rozlohu 349 km² a s 24 966 obyvateli (konec roku 2010) je nejméně zalidněným správním obvodem Libereckého kraje (71,3 obyv./km²). Ačkoliv zemědělská půda tvoří 45 % rozlohy mikroregionu, tak počet subjektů působících v zemědělství, lesnictví a rybářství je dle czso.cz, 2009 pouze 458 z celkového počtu 5 497 (31.12.2009). Nejvyšší zastoupení subjektů na Frýdlantsku je v odvětví maloobchodu a velkoobchodu (1459), stavebnictví (1072) a zpracovatelského průmyslu (675). Ke konci roku 2010 bylo na Frýdlantsku 12 609 ekonomicky aktivních obyvatel a míra nezaměstnanosti činila 16,7 %. (portal.mpsv.cz, 2010)

3.1.2. Účel a cíl činnosti MASiF

„Účelem sdružení je všestranná podpora trvale udržitelného rozvoje daného území – venkovského mikroregionu, zejména činnostmi ve prospěch obcí, neziskových organizací, drobných podnikatelů, malých a středních podniků a dalších subjektů působících na území, s ohledem na ochranu přírody a krajiny. Sdružení vytváří a naplňuje rozvojové koncepce a strategie a rozvíjí mezisektorovou spolupráci.“ (masif.cz, 2005a)

Cílem činnosti MASiF je dle stanov (masif.cz, 2005a) příprava podmínek pro účast v programech LEADER+, LEADER ČR a v operačních programech ČR. V případě úspěšných žádostí v programech LEADER zajišťovat povinnosti a práva skupiny pro místní akce v souladu se zásadami iniciativy Společenství pro rozvoj venkova a podmínkami MZe ČR.

3.1.3. Organizační struktura MASiF

Organizační struktura je zakotvena ve stanovách a statutu MASiF (masif.cz, 2005a; masif.cz, 2006a). Valná hromada je nevyšším orgánem MASiF, je svolávána nejméně jednou za rok a do její působnosti patří mimo jiné schvalování stanov, rozvojových koncepcí a strategií a rozpočtu místní akční skupiny a volba předsedy a personálního obsazení ostatních orgánů MASiF.

Výkonným orgánem je Rada MASiF složená ze 7 členů volených na období dvou let. Plní roli mimo jiné zpracovatele rozvojových strategií, schvalovatele kritérií pro výběr projektů či připravovatele výzev v rámci jednotlivých opatření. Dále potvrzuje projekty určené k realizaci a její povinností je scházet se alespoň jednou za měsíc.

Dalšími orgány MASiF jsou Kontrolní výbor (či Revizní komise, Monitorovací výbor) a Výběrová komise. Kontrolní výbor se 3 členy provádí dohled nad činností a hospodařením MAS a monitoruje realizované projekty. Výběrová komise s minimálně 7 členy (z nichž většina musí zastupovat soukromý sektor) hodnotí předložené projekty, z nich dále sestavuje seznam dle bodové hodnoty a vyznačuje projekty navržené ke schválení.

Na období 2011-2013 byli zvoleni na valné hromadě 19.3.2011 (masif.cz, 2011a):

Předsedkyně MASiF: Romana Zemanová

Rada MASiF: Marie Matušková, Zdeněk Němec, Jan Pospíšil, Martin Rosenbaum, Robert Wildner, Romana Zemanová, Jan Chytil

Kontrolní výbor: Jana Rosenbaumová, František Vrátný, Tomáš Málek

Výběrová komise: Blažena Hušková, Vladimír Stříbrný, Ivo Machovič, Karel Mařík, Jana Pavlíková, Lenka Meinerová, Olga Vnoučková

Pro administrativní a poradenské potřeby byla zřízena kancelář MASiF. V pracovním poměru jsou nyní v místní akční skupině Manažerka SPL PhDr. Jitka Doubnerová a Manažerka kanceláře Iva Andrová (masif.cz, 2008a)

3.1.4. Členové MASiF

„Členem organizace se může stát občan daného území po dovršení 18 let nebo fyzická nebo právnická osoba, která má trvalý pobyt nebo sídlo v daném území nebo má v tomto území působnost.“ (masif.cz, 2005a)

Počet členů MASiF se podle zpráv o činnosti od založení občanského sdružení na konci roku 2004 poměrně značně měnil, zejména v roce 2008, kdy došlo k revizi členské základny. Stabilní zůstává podíl soukromého sektoru (zemědělci, soukromí podnikatelé, nestátní neziskové organizace, individuální občané), který nikdy neklesl pod hranici 70 %.

Veřejný sektor (obce, školy, příspěvkové organizace) měl nejvyšší procentuální podíl v zastoupení členů v roce 2008 – 28 %.

2005			2006			2007		
Členové	SS (%)	VS (%)	Členové	SS (%)	VS (%)	Členové	SS (%)	VS (%)
61	73	27	-	-	-	82	80,5	19,5
2008			2009			2010		
Členové	SS (%)	VS (%)	Členové	SS (%)	VS (%)	Členové	SS (%)	VS (%)
47	72	28	49	73	27	50	74	26

Tab. 5: Vývoj členské základny MASiF

Zdroj: Zprávy o činnosti MASiF za rok 2005, 2007, 2008, 2009 a 2010 (masif.cz, 2005b, 2007a, 2008b, 2009, 2010a)

K roku 2011 (masif.cz, 2011b) měla Místní akční skupina Mikroregionu Frýdlantsko 53 členů (Tab. 6), z nichž 17 bylo členy statutárních orgánů. Rozdělit členy můžeme z hlediska jejich ekonomické příslušnosti - podnikatelský sektor je tedy v MASiF zastoupen 24 členy (45 %), občanský sektor 15 členy (28,5 %) a veřejný sektor 14 členy (26,5 %). Zástupci sektorů jsou ve statutárních orgánech rozmístěni rovnoměrně v počtu 6 zástupců (35,5 %) s výjimkou veřejného sektoru – 5 zástupců (29 %).

Skupina	Počet	Podíl (v %)
Zemědělci	20	37,8
Ostatní podnikatelé	4	7,5
Nestátní neziskové organizace	8	15,1
Individuální členové	7	13,2
Obce	10	18,9
Příspěvkové organizace	4	7,5
Celkem	53	100

Tab. 6: Členská základna a statutární orgány 2001

Zdroj: masif.cz, 2011b

3.2. LEADER

3.2.1. LEADER ČR

Místní akční skupina Mikroregionu Frýdlantsko zpracovala záměr pro program LEADER ČR pro rok 2005, který byl Ministerstvem zemědělství vybrán k realizaci v druhém tématickém okruhu.

Do výzvy MASiF se se svými projekty přihlásilo deset žadatelů. Výběrová komise MASiF určila pět projektů a po schválení radou MASiF byly tedy podpořeny čtyři projekty podnikatelů a jeden projekt neziskové organizace. Celková částka poskytnutá v roce 2005 na schválené projekty činila 2,7 mil. Kč. (masif.cz, 2005b)

I pro rok 2006 byl přijat záměr MASiF jako součást *Téma II - Posílení místního ekonomického prostředí* a podpořeno bylo celkem sedm projektů. (masif.cz, 2006c)

3.2.2. LEADER PRV 2007-2013

Po dvou letech, kdy MASiF získal finanční prostředky z programu LEADER ČR se v roce 2007 začal připravovat na programové období 2007-2013 v rámci IV. osy PRV. MASiF zpracoval *Integrovanou rozvojovou strategii*, která byla v květnu předložena k připomínkám a v upraveném znění schválena valnou hromadou 19.6.2007. (masif.cz, 2007a)

Na základě zpracované Integrované strategie a podmínek IV. osy PRV byla dle zprávy o činnosti (masif.cz, 2007a) ke konci roku 2007 zpracována *Strategie programu LEADER* (SPL) a předložena SZIF se žádostí o financování. Žádost podaná MZe v prosinci 2007 počítala v případě jejího přijetí s podporou okolo 8-10 mil. Kč ročně. (masif.cz, 2008c)

Cíle SPL (resp. rozvojové vize):

„Frýdlantsko je venkovskou oblastí, která nabízí kvalitní podmínky života v obcích. Podnikání vytváří příležitosti k obživě a nepoškozuje cenné přírodní prostředí. Zemědělství se podílí na péči o kulturní krajinu. Kvalitní infrastruktura vytváří podmínky pro veškeré

aktivity. Péče o přírodní, kulturní a historické dědictví znamená i jeho dobrou znalost a kreativní využívání ve prospěch udržitelného rozvoje. Frýdlantsko je prosperující oblast využívající příležitostí příhraničního regionu.“ SPL (masif.cz, 2007b)

Zcela zásadní bylo pro vyhlášení jednotlivých výzev zpracování tzv. Fichí – opatření Strategie. Fiche musí podle pravidel IV. osy respektovat pravidla I.-III. osy PRV v oblastech předmětu podpory, uznatelných výdajů a přijatelných žadatelů. Opatření byla navržena tak, aby umožňovala získávat finanční prostředky zejména pro zemědělce a podnikatele, v menší míře pro obce a neziskové organizace. MASiF zvolil následující Fiche:

Fiche	Charakteristika Fiche
1 - Místní produkce	Zlepšení zastaralé a nevyhovující výrobní infrastruktury na Frýdlantsku – výstavba nebo rekonstrukce budov, nákup nemovitostí
2 - Rozvoj podniku	Podpora nezemědělského podnikání, vznik nových produktů (zejména s vazbou na značku Vyrobeno na Frýdlantsku)
3 - Marketing	Propagační a komerční zhodnocení místní produkce, zlepšení kapacity výrobců potravin a zvýšení jejich konkurenceschopnost, možnost dosáhnout na nové trhy nebo lépe uspokojovat trh místní.
4 - Lesy	Využití potenciálu lesních oblastí, a to jak k produktivním, tak neproduktivním aktivitám.
5 - Pěkná obec	Zlepšení kvality infrastruktury obcí, na vytváření podmínek pro zlepšení dostupnosti základních služeb v obcích a na podporu místního kulturního a historického dědictví. Podporovány budou projekty ve veřejném zájmu, zejména ty, které vzniknou s aktivní účastí veřejnosti na plánování a realizaci.
6 - Cestovní ruch	Podpora podnikání v oblasti cestovního ruchu na venkově
7 - Spolupráce	Rozvoj výrobních a zpracovatelských kapacit a propojení místních výrobců s výzkumnými pracovišti, včetně Střední školy hospodářské a lesnické Frýdlant

Tab. 7: Přehled opatření SPL I

Zdroj: Strategie programu LEADER (masif.cz, 2008c)

Fiche	Žadatelé	Maximální podpora (%)
1	Zemědělství podnikatelé	60
2	Začínající podnikatelé, zemědělci	50
3	Zemědělci, výrobci potravin	50
4	Vlastníci, nájemci pozemků s funkcí lesa	100
5	Obce, svazky obcí, NNO	90
6	Zemědělský podnik., NNO, ZSPO, začínající podnikatelé	50
7	Zemědělci, výrobci potravin	50

Tab. 8: Přehled opatření SPL II

Zdroj: Strategie programu LEADER (masif.cz, 2008c)

SPL byla v dubnu 2008 podpořena z prostředků Programu rozvoje venkova na období 2007-2013. První výzva byla vyhlášena v srpnu a nakonec bylo z devíti přihlášených projektů podpořeno pět. Druhá výzva byla vyhlášena v prosinci 2008 z alokace na rok 2009. V tomto roce byly vyhlášeny dohromady tři výzvy (2.-4.), které potvrdily nesoulad mezi plánem podporovat především místní produkci a skutečností, že většina finančních prostředků je čerpána obcemi v rámci Fiche 5 – Pěkná obec. (masif.cz, 2008b)

V závěru roku 2009 si MASiF nechal zpracovat evaluaci hodnotící dosavadní realizaci Strategie programu LEADER MASiF a na základě provedeného mapování projektových záměrů podnikatelů, obcí a NNO aktualizoval MASiF svou SPL, upravil u fichí hodnotící kritéria dle zkušeností z hodnocení žádostí a připravil novou Fiche č.8 Místní dědictví pro rok 2010, která je zaměřena na péči o památky.

V roce 2010 se opět podařilo dodržet plánovaný počet výzev (3x ročně), a tak byla do října vyhlášena postupně 5.-7. výzva (masif.cz, 2010a). V termínu 8.4. - 19.5.2011 je vyhlášena první výzva roku 2011, celkově 8. výzva SPL MASiF.

3.2.3. Další činnost MASiF

Na základě posuzování zpráv o činnosti za roky 2005-2010 (masif.cz, 2005b, 2006c, 2007a, 2008b, 2009, 2010a) a studia řady propagačních materiálů lze kromě hlavní náplně činnosti MASiF v podobě zprostředkovávání dotací místním aktérům prostřednictvím metody

LEADER identifikovat řadu akcí a projektů, na kterých se MASiF od počátku podílel. Obecně tuto činnost lze rozdělit do několika kategorií dle kritéria účelu činnosti, nicméně jednotlivé složky jsou spolu provázány.

- Podpora místní produkce
- Vzdělávací činnost
- Pořadatelská činnost
- Poradenská činnost
- Publikační činnost
- Spolupráce
- Další činnost

Podpora místní činnosti je jedním ze zásadních cílů MASiF, který v rámci snahy o jeho plnění vytvořil značku místní produkce *Vyrobena na Frýdlantsku* a později také *Regionální produkt Jizerské hory*. O propagaci místních výrobků se MASiF snaží v rámci účasti na různých akcích jako je např. veletrh *Země živitelka*.

Vzdělávací činnost zaměstnanců MASiF i široké veřejnosti probíhá v rámci pořádání či zprostředkování desítek vzdělávacích akcí, seminářů, kurzů či exkurzí. Jako příklad může posloužit cyklus seminářů *Zelené centrum Frýdlantska* z počátku činnosti MASiF v roce 2005. Pracovníci MASiF se pak účastní školení k metodě LEADER.

Pořadatelská činnost úzce souvisí se vzdělávací činností, nicméně kromě toho MASiF například úspěšně spolupořádal Slavnosti sýra ve Frýdlantu a aktuálně spolupracuje a je prostředníkem projektu Hipposteze na Frýdlantsku.

Poradenská činnost MASiF není praktikována pouze v souvislosti s realizací metody LEADER, ale MASiF nabízí konzultační a poradenské služby také v rámci programů *Ekologická poradna* a *Zelená úsporám*. Od doby vzniku získali pracovníci MASiF řadu zkušeností například v oblasti čerpání zemědělských dotací, řešení administrativy projektů, využívání grantů Libereckého kraje atd.

Publikační činnost MASiF souvisí s potřebou propagovat místní produkci, plánované akce a místní akční skupinu sebe samu. Kromě tradičních propagačních materiálů představil

MASiF také například sérii pohlednic či jednotlivé karty výrobců místní produkce. Nicméně příspěvky zástupců MASiF lze najít i v běžných či odborných publikacích. Jako příklad může posloužit brožura *Dvanáct tváří venkova Libereckého kraje*, kde se na textové části podílely PhDr. Jitka Doubnerová a Iva Andrová.

Obr. 1: Propagační materiály MASiF

O spolupráci s jinými subjekty se MASiF snaží od svého vzniku. Mezinárodní spolupráce byla navázána s německou či dánskou MAS, v rámci spolupráce s českými MAS vznikly projekty *Vyrobeno na venkově* či *Podané ruce místnímu dědictví*. Stejně tak se MASiF aktivně podílí na činnosti NS MAS ČR.

Do poslední skupiny další či ostatní činnosti lze zařadit zpracovávání projektů MASiF pro třetí stranu nebo pomoc oblastem zasažených povodní v roce 2010.

Analýza činnosti MASiF

4.1. LEADER

Název projektu			
Stručný popis projektu			
Žadatel	Subjekt	Obec	Rok
Celkové náklady	Schválená dotace	Fiche	

Tab. 9: Vzor informační tabulky k jednotlivým projektům

4.1.1. LEADER ČR

Celková částka poskytnutá na přijaté projekty v roce 2005 činila 2 688 386 Kč. Nejvyšší dotace byla poskytnuta o.s. Lunaria na rekonstrukci skanzenu a jelikož žadatelem byla nezisková organizace, tak podíl na celkové částce dosáhl na rozdíl od ostatních projektů 80 %. Vzhledem k charakteru žadatelských subjektů byla zachována podmínka, že alespoň 50 % přidělených finančních prostředků musí směřovat do zemědělského sektoru. V rámci programu LEADER ČR byly v roce 2005 dle masif.cz, 2005b a masif.cz, 2010b podpořeny tyto projekty:

Český traktor – cesta prosperity českého venkova			
Pořízení traktoru k péči o pozemky			
P. Mach	Soukromý zemědělec	Frýdlant	2005
647 000	265 000	-	

Probuzení spící krásky (nový život hrázděné usedlosti)			
Oprava střechy skanzenu s expozicí života před průmyslovou revolucí			
o.s. Lunaria	Soukromý (NNO)	Jindřichovice pod Smrkem	2005
1 651 000	1 318 000	-	

Farma Lukava			
Pořízení technického a administrativního vybavení, rozšíření stáda ovcí			
K. Mařík	Soukromý zemědělec	Jindřichovice pod Smrkem	2005
149 100	67 386	-	

Krajina udržovaná, šetrně využívaná a podporující cestovní ruch			
Modernizace technického vybavení			
F. Vrátný ml.	Soukromý zemědělec	Kunratice	2005
320 000	160 000	-	

Výstavba vytápěného fóliovníku Richel – T 960			
Vybudování nového fóliovníku a rozšíření pěstovaných sazenic místních dřevin			
DENDRIA s.r.o.	Soukromý podnikatel	Nové Město pod Smrkem	2005
2 090 000	878 000	-	

V roce 2006 bylo v rámci programu LEADER ČR podpořeno sedm projektů a celková přidělená suma dosáhla výše 3 755 892 Kč. Z programu LEADER ČR bylo tedy prostřednictvím MASiF rozděleno 6 444 278 Kč. Tentokrát byly podpořeny i projekty třech zástupců veřejného sektoru – obcí Višňová a Kunratice a Střední školy hospodářské ve Frýdlantu (příspěvková organizace). Podíl finančních prostředků pro veřejný sektor přesáhl hranici 40 %. V rámci programu LEADER ČR byly v roce 2006 dle masif.cz, 2006c a masif.cz, 2010b podpořeny tyto projekty:

Obnova poplužního dvora Dolní Oldřív			
Záchranná rekonstrukce budovy v areálu s využitím pro cestovní ruch			
Ing. J. Chytil	Soukromý zemědělec	Bulovka	2006
2 341 000	984 000	-	

Pořízení traktoru k péči o pozemky zemědělce			
Modernizace technického vybavení a vylepšení samozásobování farmy			
A. Buriánková	Soukromý zemědělec	Dolní Řasnice	2006
828 240	348 000	-	

Pořízení IT pro rozvoj vzdělávací kapacity na Frýdlantsku			
Vybavení počítačové učebny Střední hospodářské školy Frýdlant			
SŠ hospodářská	Veřejný (přísp. org.)	Frýdlant	2006
381 097	304 878	-	

Nákup technologie k ošetřování trvalých travních porostů			
Modernizace technického vybavení v podobě žacího stroje			
Farmy Frýdlant a.s.	Zemědělská firma	Krásný Les	2006
800 000	400 000	-	

Technika slouží obci i lidem			
Pořízení malotraktoru s příslušenstvím pro péči o veřejné prostory			
Obec Kunratice	Obec	Kunratice	2006
690 000	552 000	-	

Nákup skotu, fixační klece a malého nakladače			
Rozšíření zemědělské produkce a zvýšení welfare chovaného dobytka			
P. Zeman	Soukromý zemědělec	Nové Město pod Smrkem	2006
1 170 414	505 300	-	

Česká obec – Český traktor – Český sen			
Pořízení traktoru pro péči o obecní lesy a veřejné prostory			
Obec Višňová	Obec	Višňová	2006
828 240	662 592	-	

4.1.2. LEADER PRV 2007-2013

V první výzvě MASiF vyhlášené v srpnu 2008 bylo nakonec šesti podpořeným projektům rozděleno 4 615 309 Kč. Celé dvě třetiny projektů, které se v rámci první výzvy ucházely o dotaci, byly přihlášeny do Fiche 5 – Pěkná obec. Tento poměr byl nakonec

zachován i v případě přijatých projektů. V rámci první výzvy IV. osy LEADER PRV 2007-2013 byly dle masif.cz, 2008b a masif.cz, 2010b podpořeny tyto projekty:

Pořízení pásové pily – první krok k vybudování komplexu služeb v Hajništi			
Pořízení pásové pily a zahájení činnosti. Cílem vybudování komplexu služeb vzdělávání a CR			
J. Čech	Soukromý podnikatel	Nové Město pod Smrkem	2009
618 000	309 000	Fiche 2 (Rozvoj podniku)	

Rekonstrukce víceúčelového kurtu			
Pořízení nového umělého povrchu kurtu, oplocení a využití jako víceúčelové hřiště			
Obec Dětrichov	Obec	Dětrichov	2008
882 637	665 271	Fiche 5 (Pěkná obec)	

Pro radost a pohodu dětí			
Výměna oken základní školy a revitalizace zahrady mateřské školky s vybudovaným hřištěm			
Obec Kunratice	Obec	Kunratice	2009
1 021 131	756 771	Fiche 5 (Pěkná obec)	

Rekonstrukce nádvoří a výměna vrat v hasičské zbrojnici			
Položení nového asfaltového povrchu a výměna vrat na objektu			
Město NMpS	Město	Nové Město pod Smrkem	2009
766 900	580 000	Fiche 5 (Pěkná obec)	

Vybudování turistické ubytovny Stodola			
Vybudování ubytovny pro 10 osob v historickém statku se zázemím pro další aktivity			
P. Šádek	Soukromý podnikatel	Lázně Libverda	2009
1 170 000	879 197	Fiche 6 (Cestovní ruch)	

Výstavba víceúčelového hřiště			
Vybudování skateparku s pevnými překážkami a se cvičnou horolezeckou stěnou			
Město Frýdlant	Město	Frýdlant	2008
2 528 735	1 425 070	Fiche 5 (Pěkná obec)	

Ve druhé výzvě uspěly se svou žádostí všechny tři podané projekty, nicméně z finančních důvodů se nakonec na projekt obce Višňová (Rekonstrukce střechy hasičské zbrojnice ve Višňové) z pozice náhradníka nedostalo, a tak rozděleno bylo 1 125 670 Kč dvěma žadatelům. V rámci druhé výzvy IV. osy LEADER PRV 2007-2013 byly dle masif.cz, 2009 a masif.cz, 2010b podpořeny tyto projekty:

Výstavba lezecké stěny			
Zřízení cvičné lezecké stěny pro sportovní a rekreační využití v tělocvičně základní školy			
Město NMpS	Město	Nové Město pod Smrkem	2009
311 542	235 620	Fiche 5 (Pěkná obec)	

Výstavba dětského hřiště a altánu v městském parku			
Vybudování dřevěného altánu a hřiště s dřevěnými herními prvky a pískovištěm			
Město Frýdlant	Město	Frýdlant	2009
1 193 209	885 050	Fiche 5 (Pěkná obec)	

Ve třetí výzvě bylo podpořeno celkem šest projektů a přidělená dotace dosáhla výše 4 748 227 Kč. Zásadním poznatkem bylo potvrzení trendu, kdy naprostá většina projektů je podávána obcemi a městy, které narozdíl od zemědělců a podnikatelů mají kapacity na zajištění administrativy a předfinancování projektu. Jelikož MASiF při konzultační činnosti evidoval alespoň zájem o Fiche 2, 3 a 4, nechal zpracovat studii pouze pro Fiche 7 (SPOLUPRÁCE A INOVACE), u které byl zájem nulový. Výsledek studie shledal realizaci Fiche 7 jako neschůdnou vzhledem k minimu výrobců finálních potravin na Frýdlantsku, nízké míře plánované inovace zemědělců a také vymezení fiche. (REVICKÁ, 2009)

V rámci třetí výzvy IV. osy LEADER PRV 2007-2013 byly dle masif.cz, 2009 a masif.cz, 2010b podpořeny tyto projekty:

Rekonstrukce tělocvičny ZŠ Purkyňova			
Opatření nového povrchu tělocvičny, vybavení náradím a výměna těles topení			
Město Frýdlant	Město	Frýdlant	2009
2 313 569	1 514 886	Fiche 5 (Pěkná obec)	

Stavební úpravy a rekonstrukce ploch MŠ			
Rekonstrukce umožnila mimo jiné navýšit kapacitu MŠ z 20 na 30 dětí			
Obec Jindřichovice	Obec	Jindřichovice pod Smrkem	2009
917 407	695 311	Fiche 5 (Pěkná obec)	

Rekonstrukce hasičské zbrojnice			
Zaměření na snížení provozních nákladů na vytápění a zlepšení vybavení budovy			
Město Raspenava	Město	Raspenava	2009
678 218	512 937	Fiche 5 (Pěkná obec)	

Víceúčelové sportovní hřiště			
Vybudování víceúčelového sportovního hřiště s umělým povrchem v areálu základní školy			
Město NMpS	Město	Nové Město pod Smrkem	2010
1 016 760	738 089	Fiche 5 (Pěkná obec)	

Žijící zázemí skanzenu			
Vydláždění dvora skanzenu, oplocení areálu a rekonstrukce samospádového vodovodu			
Lunaria, o.s.	Soukromý - NNO	Jindřichovice pod Smrkem	2009
1 797 884	997 649	Fiche 5 (Pěkná obec)	

Ubytovací zařízení			
Vznik penzionu rodinného typu pro 6 osob			
P. Hübscher	Soukromý podnikatel	Nové Město pod Smrkem	2009
499 059	289 355	Fiche 6 (Cestovní ruch)	

Ve čtvrté výzvě byl předložen pouze jeden projekt a jelikož to byla závěrečná výzva roku 2009, tak schválená dotace ve výši 1 000 000 musela být snížena a projektu byla přidělena zbývající roční částka alokace ve výši 652 671 Kč. V rámci čtvrté výzvy IV. osy LEADER PRV 2007-2013 byl dle masif.cz, 2009 a masif.cz, 2010b podpořen tento projekt:

Výkrm býků			
Rekonstrukce objektu a vybavení krmným stolem rozšířilo farmu o kvalitní chov býků			
Farma Frýdlant a.s.	Zemědělská firma	Krásný Les	2009
2 380 000	652 671	Fiche 1 (Místní produkce)	

V páté výzvě z přelomu let 2009 a 2010 byly podpořeny dvě žádosti částkou 1 349 141 Kč. Z této výzvy je také velmi patrné, do jakých oblastí Frýdlantska podpora z PRV směřovala, neboť to byl už sedmý projekt, který byl od roku 2008 podpořen na území Nového Města pod Smrkem. V rámci páté výzvy IV. osy LEADER PRV 2007-2013 byly dle masif.cz, 2010a a masif.cz, 2010b podpořeny tyto projekty:

Přístavba dojírny			
Přístavba dojírny ke stávajícímu kravínu a zvýšení efektivity práce farmy			
P. Zeman	Soukromý zemědělec	Nové Město pod Smrkem	2010
1 116 285	468 035	Fiche 1 (Místní produkce)	

Rekonstrukce a renovace podlahy v objektech tělocvičny ZŠ			
Renovace podlah tělocvičen obou základních škol k odpovídání podmínkám bezpečné výuky			
Město NMpS	Město	Nové Město pod Smrkem	2010
1 174 809	881 106	Fiche 5 (Pěkná obec)	

V šesté výzvě se o dotace ucházelo dokonce sedmnáct žadatelů se svými projekty. Vybráno bylo nakonec devět projektů s celkovou alokací 5 703 744 Kč. Hned čtyři z devíti přijatých projektů bylo přihlášeno do nové Fiche 8 – Místní dědictví, takže zájem o toto nové opatření byl značný. V této výzvě a právě v nové fichi se objevila zatím nejvyšší částka, která byla uvolněna na jeden projekt, a to 1 800 000 (90 % z celkových nákladů) na přestavbu bývalé školy na muzeum. V rámci šesté výzvy IV. osy LEADER PRV 2007-2013 byly dle masif.cz, 2010a masif.cz, 2010b podpořeny tyto projekty:

Oprava hasičské zbrojnice			
Rekonstrukce vnitřního vybavení hasičské zbrojnice			
Obec Bílý Potok	Obec	Bílý Potok	2010
2 400 000	1 503 450	Fiche 5 (Pěkná obec)	

Výměna hromosvodu na kostele Krista Spasitele			
Výměna hromosvodu při rekonstrukci střechy kvůli splnění bezpečnostních požadavků			
CČSH	NNO	Frýdlant	2010
80 834	69 835	Fiche 8 (Místní dědictví)	

Založení nových pevných oplůtků na pastvinách			
Založení pevných oplůtků pro chov masného skotu			
Grain, a.s.	Soukromý zemědělec	Višňová	2010
600 000	180 000	Fiche 1 (Místní produkce)	

Restaurování Richterovy kaple s hrobkou			
Rekonstrukce kaple a restaurování vitrážových oken			
Římsko katolická farnost	Soukromý (NNO)	Raspenava	2009
500 000	450 000	Fiche 8 (Místní dědictví)	

Jindřichovická samota			
Vybudování centra poskytujícího různé služby a vznik jednoho pracovního místa			
JISAM s.r.o.	Soukromý podnikatel	Jindřichovice pod Smrkem	2010
2 280 000	1 140 000	Fiche 2 (Rozvoj podniku)	

Muzeum obce Višňová: „Poučme se z minulosti, věřme budoucnosti“			
Upravení bývalé márnice pro sbírky soukromého muzea			
Obec Višňová	Obec	Višňová	2010
279 490	186 326	Fiche 8 (Místní dědictví)	

Rekonstrukce a vybavení prostor pro zpracování medu			
Rekonstrukce budovy jako přípravny pro výrobu medu a rozšíření produkce			
B. Svoboda	Soukromý	Nové Město pod Smrkem	2010
420 000	210 000	Fiche 3 (Marketing)	

Obnova nejstarší školy v Srbské pro muzejní expozici			
Rekonstrukce bývalého objektu školy jako muzea s výstavou osídlení a historie obce			
Fragment, o.s.	Soukromý (NNO)	Horní Řasnice	2010
2 000 000	1 800 000	Fiche 8 (Místní dědictví)	

Zateplení šatny hasičské zbrojnice			
Dokončení vnitřní rekonstrukce hasičské zbrojnice			
Obec Habarnice	Obec	Habartice	2010
218 844	164 133	Fiche 5 (Pěkná obec)	

V **sedmé výzvě** se objevil jediný projekt, který byl již zařazen do šesté výzvy a byl podpořen částkou 1 197 079 Kč. V rámci sedmé výzvy IV. osy LEADER PRV 2007-2013 byl dle masif.cz, 2010a masif.cz, 2010b podpořen tento projekt.

Jindřichovická samota – apartmán s zázemím			
Vytvoření ubytovací kapacity se zázemím pro hosty a vznik jednoho pracovního místa			
JISAM s.r.o.	Soukromý podnikatel	Jindřichovice pod Smrkem	2010
2 394 158	1 197 079	Fiche 6 (Cestovní ruch)	

4.1.3. Shrnutí LEADERu

Velmi pozitivně lze hodnotit účast MASiF v programu LEADER ČR v roce 2005 a 2006, neboť dvanácti projektům byla rozdělena částka 6 444 278 Kč. Navíc 75 % projektů bylo orientováno na zemědělství, takže hlavní cílová skupina podpory MASiF se v tomto programu velmi dobře uplatnila.

Během sedmi ukončených výzev SPL MASiF bylo od roku 2008 podpořeno 27 projektů celkovou částkou 19 391 841 Kč. Průměrná dotace tedy činila 718 216 Kč, nejvyšší přidělenou částkou na jeden projekt bylo 1 800 000 Kč a nejnižší 69 835 Kč.

Graf 1: Podíl Fiche na celkové rozdělené částce

Zdroj: masif.cz, 2010b

Graf 2: Podíl počtu projektů v jednotlivých opatřeních

Zdroj: masif.cz, 2010b

Graf 3: Podíl výzev na celkové rozdělené částce

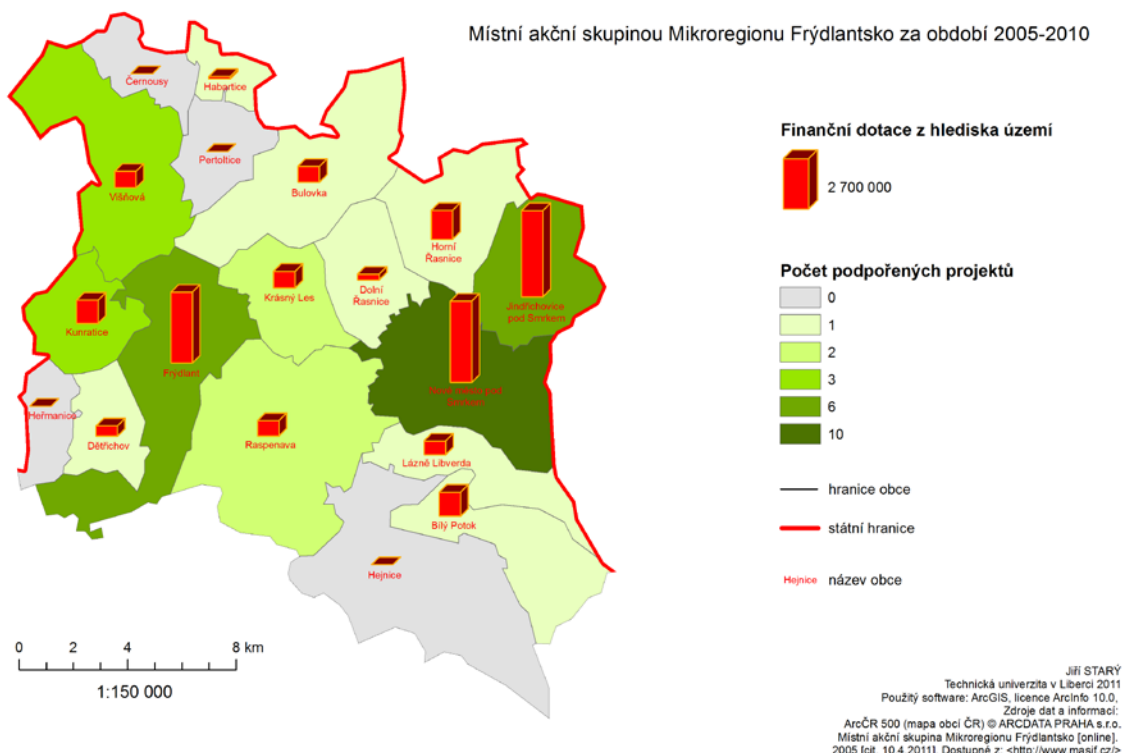
Zdroj: zprávy o činnosti za roky 2005-2010 (masif.cz, 2005b, 2006c, 2007a, 2008b, 2009, 2010a)

Z uvedených grafů lze vyčíst největší problém realizace SPL MASiF v letech 2008-2010. Zatímco plánovaná orientace je na podporu, rozvoj a marketing místní produkce, tak nadpoloviční většina projektů byla uskutečněná v rámci Fiche 5 – Pěkná obec. Podíl částky projektů z této fiche na celkové rozdělené částce je pak ještě vyšší. Pozitivní nicméně byla změna v 6. výzvě, kdy byla poprvé zařazena nová Fiche 8 – Místní dědictví, o kterou byl velký zájem, což je z grafů taky patrné. Právě v této výzvě bylo poprvé možné zaznamenat změnu trendu v důsledku aktualizace a přizpůsobení SPL MASiF a změny rozložení projektů v jednotlivých fichích. I přesto dosud nebyla zařazena ani jedna žádost kromě Fiche 7 také ve Fiche 4 – Lesy

K necelým 20 mil. Kč, kterými byly podpořeny projekty je třeba také připočítat částku, která je z programu LEADER vyčleněna na provoz MAS a úkony s čerpáním dotací spojené a také finanční prostředky, které přišly vniveč v podobě nutnosti předfinancování projektů a tedy ztráty prostředků na úrocích z úvěrů a půjček.

PODPOŘENÉ PROJEKTY NA FRÝDLANTSKU

Místní akční skupinou Mikroregionu Frýdlantsko za období 2005-2010

Mapa 2: Prostorové rozmístění projektů

Z přiložené mapy, do které jsou zahrnuty podpořené projekty prostřednictvím MASiF z programu LEADER ČR a LEADER PRV 2007-2013 vyplývá, že nejvíce projektů (10) bylo podpořeno na území Nového Města pod Smrkem narozdíl od Černous, Hejnic, Heřmanic a Pertoltic, kde nebyl žadateli podán žádný záměr. Největší objem finančních prostředků z hlediska území obce ve které byl projekt uskutečněn „získaly“ Jindřichovice pod Smrkem (5 415 425 Kč), Nové Město pod Smrkem (5 094 505 Kč) a Frýdlant (4 464 719 Kč).

4.2. Ostatní činnost

4.2.1. Zelené centrum Frýdlantska

Za finančního přispění Libereckého kraje MASiF v roce 2005 vytvořil pro obyvatele Frýdlantska vzdělávací cyklus *Zelené centrum Frýdlantska*, tvořený čtyřmi semináři (Tradiční odrůdy ovocných stromů, Agroturistika, Místní produkce a Žádost o grand, řízení projektu) a

dvěmi exkurzemi (Horní Lužice a jižní Čechy). Cílem cyklu bylo zvýšit povědomí v oblasti péče o přírodu a krajinu v souvislosti s rozvojem venkova. V roce 2006 na Zelené centrum Frýdlanska navázalo pořádání prakticky zaměřených seminářů. (masif.cz, 2005b; masif.cz, 2006c)

4.2.2. Místní produkce

Podpora místní produkce a marketing směřující k větší propagaci a odbytu místních výrobků patří k hlavní náplni činnosti MASiF. Prvním konkrétním krokem byla snaha o vytvoření značky *Vyrobena na Frýdlantsku*. Logo značky se poprvé objevilo na akci Slavnosti sýra v roce 2006, byl MASiF v roli spoluorganizátora. (masif.cz, 2006c)

V roce 2007 se MASiF podílel na vydání propagačního materiálu – KATALOG VÝROBCŮ *Vyrobena na Frýdlantsku*. Prezentace katalogu s 20 místními výrobci probíhala na různých akcích v rámci České republiky, kterých se zástupci MASiF zúčastnili.

Další příležitosti ke zviditelnění místních výrobků byly na pražské prezentaci Frýdlantu k výstavě *Albrecht z Valdštejna a jeho doba* nebo opět na Slavnostech sýra v letech 2007 a 2008. (masif.cz, 2007a; masif.cz 2008b)

Ke konci roku 2009 byl předložen projekt spolupráce *Vyrobena na venkově* tří místních akčních skupin - MASiF, MAS Šluknovsko a MAS Horní Pomoraví - s cílem vytvoření značky pro místní produkci. V případě MASiF se jednalo o snahu oživit značku stávající. Tento projekt byl podpořen v rámci opatření IV.2 - Projekty spolupráce a nová značka MASiF nese název *Regionální produkt Jizerské hory*. V prvním kole certifikace získalo značku 21 výrobců. Následně byla zpracována marketingová studie, byl vydán propagační materiál a zřízena webová stránka www.jizerske-vyrobky.cz. Nositelem značky nejsou pouze potravinářské výrobky, ale také keramika, hračky, šperky či umělecké předměty. Vzhledem k ukončení projektu k 31.1.2011 byla pro další aktivity spojené s existencí a propagací značky navázána spolupráce s městem Smržovka a Turistickým sdružením Jizerské hory – Liberecko, Jablonecko, Frýdlantsko a Tanvaldsko. (masif.cz, 2009; masif.cz 2010a; MASiF, 2010)

Další propagace místní produkce z Frýdlantska probíhá každoročně v rámci tradičního veletrhu *Země živitelka* v Českých Budějovicích.

4.2.3. Spolupráce s jinými MAS

Spolupráci MASiF s dalšími MAS působícími v České republice odstartoval cyklus seminářů k programu LEADER ČR, které v roce 2005 pořádaly jednotlivé MAS. Jeden ze seminářů zorganizoval také MASiF na Frýdlantsku a zúčastnilo se ho na 80 zástupců MAS i mikroregionů bez oficiálního místního partnerství. MASiF od počátku své činnosti čerpal zkušenosti především od LAG Podralsko, MAS Podještědí a MAS Mikroregionu Růže. (masif.cz, 2005b)

V roce 2007 vzniklo uzavřením smluv o spolupráci partnerství *Podané ruce* mezi MASiF, MAS Kyjovské Slovácko v pohybu, MAS Český Západ – místní partnerství a Rozvojové partnerství Mikroregionu Hranicko. Spolupráce se týká sdílení zkušeností v oblasti podpory místní produkce, zpracování rozvojových strategií, monitoringu a evaluaci. V roce 2008 byl MZe úspěšně předložen projekt *Podané ruce místnímu dědictví*. Spolupráce v rámci podpory místní produkce byla navázána i s MAS Šluknovsko, MAS „Přid’te pobejt!“ a MAS Nad Orlicí. (masif.cz, 2007a; masif.cz 2008b)

V únoru 2009 pořádal MASiF setkání MAS Libereckého kraje. Ve stejném roce byla zahájen realizace projektu ve spolupráci s MAS Kyjovské slovácko v pohybu a MAS Český Západ – místní partnerství s cílem podpořit péči o drobné památky prostřednictvím výměny zkušeností s mapováním a zapojení veřejnosti do péče o kulturní dědictví. Projekt byl realizován jako tři víkendová setkání v místech působnosti MAS, při nichž mimo jiné mladí lidé z regionu spolupracovali na vybrané památce. V roce 2010 na setkání navázalo zadání zpracování třech studií na Frýdlantsku s tematikou rekonstrukce památek a vydání řady propagačních materiálů. (masif.cz, 2009; masif.cz, 2010a)

Další forma spolupráce probíhala s MAS Šluknovsko a MAS Horní Pomoraví (viz kapitola Místní produkce).

4.2.4. Spolupráce s NS MAS ČR

Ke konci roku 2005 Místní akční skupina Mikroregionu Frýdlantsko vstoupila do Národní sítě rozvoje venkova České republiky (masif.cz, 2005b) a v roce 2006 také do Spolku pro obnovu venkova (SVOP). Členem Národní sítě MAS se MASiF stal v roce 2007 a zástupce MASiF se stal členem výboru NS MAS ČR. (masif.cz, 2007a)

Od roku 2008 byla PhDr. Jitka Doubnerová místopředsedkyní NS MAS ČR, členkou výboru za Liberecký kraj a také členkou nově zřízené pracovní skupiny pro monitorování programu Leader. Pozice místopředsedkyně znamenala zastupování NS MAS ČR v mezinárodních vztazích a členství v pracovní skupině umožňovalo připomínkování pravidel PRV pro osu IV. (masif.cz, 2008b)

Aktuální podoba účasti v orgánech NS MAS ČR je k 30.5.2011 pozice náhradníka Výboru (předsedkyně MASiF Romana Zemanová) a členství v kontrolní komisi (manažerka MASiF PhDr. Jitka Doubnerová) dle is.hvjdesign.eu, 2011b

4.2.5. Mezinárodní spolupráce

Navazování kontaktů a spolupráce se zahraničními místními akčními skupinami patří k základním možnostem výměny znalostí a získávání zkušeností. V prvních letech činnosti MASiF bylo předmětem hledání mezinárodní spolupráce především získávání (a předávání) informací o metodě LEADER. První neformální kontakty byly navázány v roce 2005 s německou místní akční skupinou LAG Oberlausitzer Heide- und Teichlandschaft a dánskou LAG Danske Småøer. MASiF se dále zúčastnil jednání Euroregionu Bílé Karpaty – Biele Karpaty, kde se snažil zprostředkovat zkušenosti slovenským kolegům. (masif.cz, 2005b)

Zástupci MASiF se v roce 2005 zúčastnili mezinárodní konference k rozvoji venkova v Teplé u Mariánských Lázní. V roce 2007 se zástupce MASiF zúčastnil konferencí *Dědictví metody Leader* na francouzské Korsice, *Příklady dobré praxe metody Leader* v Portugalsku a o rok později *Evropské venkovské oblasti v akci: vstříc výzvám zítřka* na Kypru. Ještě v roce 2007 prezentoval MASiF své zkušenosti na mezinárodní konferenci v Praze a na Frýdlantsku doprāvazela exkurzi Quebec Labrador Foundation z USA a práce a činnost MASiF byla

představena i velvyslanci USA. Manažerka MASiF PhDr. Jitka Doubnerová se jako zástupce NS MAS ČR účastnila mezinárodních akcí v souvislosti s ELARD - Evropským sdružením pro rozvoj venkova LEADER (např. valného shromáždění ELARD v Bruselu v roce 2009) a v souvislosti s Evropskou sítí pro rozvoj venkova (jednání jednání Focus Group I. podvýboru LEADER v roce 2010). (masif.cz, 2007a; masif.cz, 2008b; masif.cz, 2009; masif.cz 2010a)

Spolupráce se zahraničními subjekty rozvoje venkova bez statusu MAS probíhala v roce 2010 s finančním přispěním grantového programu LK v podobě prezentace metody LEADER ve venkovských regionech centrální a východní Ukrajiny a v podobě místní návštěvy sdružení Vohma z Estonska.

4.2.6. Příběhy Frýdlantska

V roce 2008 MASiF uskutečnil celoroční projekt za finanční podpory z Programu hospodářsky slabých oblastí Libereckého kraje. V létě 2008 se konal týdenní workshop *Životy Frýdlantska* vedený lektorkou z neziskové organizace Lakes to Locks z New Yorku. Workshop tvořily dva semináře a tři dny terénních exkurzí u organizací a osobností působících na Frýdlantsku. Zúčastnilo se 30 zájemců a vytvořena byla matice příběhu Frýdlantska, na základě které byla zpracována publikace *Příběhy Frýdlantska* vydaná na konci roku 2008. (masif.cz, 2008b)

4.2.7. Ekologická poradna

Během roku 2008 poskytoval MASiF poradenské služby v oblasti péče o krajinu a přírodu a domácí ekologie. MASiF byl také koordinátorem krajské sítě ekoporaden v Libereckém kraji, nicméně na další období se nepodařilo zajistit stabilní financování, a tak byl program ekologického poradenství ke konci roku zastaven. (masif.cz, 2008b)

4.2.8. Zelená úsporám

Během roku 2010 zahájil MASiF konzultační a poradenskou činnost programu Zelená úsporám, který se zaměřuje na podporu forem vytápění s využitím obnovitelných zdrojů

energie a investic do energetických úspor při rekonstrukcích a novostavbách. (zelenausporam.cz, 2009)

Problémy s financováním poradenských činností smluvně zajištěné s NS MAS ČR ale vedly k zastavení programu na centrální úrovni, a tak MASiF poradenskou činnost k programu Zelená úsporám ukončil. (masif.cz, 2010a)

4.2.9. Hippoturistika

V lednu 2010 proběhlo ve spolupráci s o.s. Jezdecké stezky Libereckého kraje první diskusní setkání na téma Hippoturistika – Možnost pro rozvoj cestovního ruchu na Frýdlantsku, druhé setkání následovalo v květnu 2010. Vznikla pracovní skupina Hippostezky, jejíž cílem je vyznačení sítě jezdeckých tras na Frýdlantsku. (masif.cz, 2010a)

Jednání s tematikou hippoturistiky na Frýdlantsku proběhlo v únoru 2011. MASiF představil mapu plánovaných stezek, která vznikla na konci roku 2010 a v rámci financování stezek je naplánován vznik nového opatření v rámci PRV – stezky krajinou. (masif.cz, 2011c)

4.2.10. Podpora postižených povodněmi

Po ničivé povodni ze srpna 2010, která velmi silně poznamenala Mikroregion Frýdlantsko, MASiF zřídil povodňový fond, do kterého přispěly MAS Kyjovské Slovácko v pohybu a Valašsko-Horní Vsacko a obec Bobrová. Výtěžek v podobě 25 000 Kč byl předán Sboru dobrovolných hasičů Dětrichov na obnovu zničeného vybavení. (masif.cz, 2010a)

4.2.11. Vzdělávání

Vzdělávací činnosti se MASiF věnuje od samého počátku - již v roce 2005 byl pracovníky MASiF připraven cyklus *Zelené centrum Frýdlantska* obnášející čtyři semináře (tj. Energie, Agroturistika, Místní produkce a Žádost o grant, řízení projektu) a dvě exkurze (Horní Lužice a Jižní Čechy). (masif.cz, 2005b)

V roce 2006 MASiF navázal na předchozí cyklus prakticky zaměřenými semináři a v následujícím roce mimo jiné členové MASiF absolvovali několik přípravných kurzů umožňující následné poradenství v souvislosti s iniciativou LEADER. (masif.cz 2006c; masif.cz 2007a).

V letech 2008-2010 připravil MASiF pro své členy i širokou veřejnost vzdělávací akce zaměřené na program LEADER, školení žadatelů v rámci výzev k předkládání žádostí o dotaci, venkovskou turistiku, udržitelný rozvoj Frýdlantska, spolupráci s TUL či prezentaci vlastních aktivit. (Indikátory 2008, 2009, 2010)

Rok	Počet vzdělávacích akcí	Počet účastníků
2008	6	75
2009	11	84
2010	21	290

Tab. 10: Akce, které pořádal MASiF v letech 2008-2010

Zdroj: Indikátory 2008-2010

V letech 2008-2010 se pracovníci MASiF vzdělávali na různorodých školeních, seminářích a kurzech zaměřených zejména rozvoj venkova, žádosti v rámci PRV – osa IV, rozvoj organizace, místní produkci a sdílení zkušeností. (indikátory 2008-2010)

Rok	Počet akcí	Zaměření vzdělávacích akcí		
		Program Leader	Rozvoj venkova	Ostatní
2008	10	4	4	2
2009	8	4	2	2
2010	12	0	11	1

Tab. 11: Akce, který se zúčastnili pracovníci MASiF v letech 2008-2010

Zdroj: Indikátory 2008-2010

4.2.12. Další činnost MASiF

Od srpna 2007 se MASiF stal kanceláří dobrovolného svazku obcí Mikroregionu Frýdlantsko. Kromě projektů pro dobrovolný svazek obcí se MASiF podílel například na

zpracování dílčích podkladů pro socioekonomickou studii společnosti SPF Group, organizaci série školení výzvě Programu rozvoje venkova, přípravě prezentace Osy IV PRV pro krajskou konferenci Svazu chovatelů ovcí a koz, přípravě projektu přeshraniční spolupráce s německou neziskovou organizací Ekoconnect. (masif.cz, 2007a)

4.3. Hodnocení MASiF

4.3.1. Hodnocení na národní a krajské úrovni

V roce 2010 proběhlo dle eagri.cz, 2010 ve spolupráci MZe, SZIF a NS MAS ČR hodnocení místních akčních skupin podpořených v rámci opatření IV.1.1 Místní akční skupina PRV ČR 2007-2013. Hodnocení se skládalo z posouzení výsledků návštěv u MAS, administrativní chybovosti jednotlivých MAS, naplňováním finančního plánu a spoluprací při hodnocení. MASiF byl hodnocen v rámci 48 MAS, které úspěšně zažádaly o realizaci SPL v I. kole. Výsledkem bylo rozřazení do následujících čtyř skupin:

1. Nejlépe fungující MAS - příklady dobré praxe (16 MAS)
2. Dobře fungující MAS (17 MAS)
3. Průměrné MAS (6 MAS)
4. MAS, které by měly svůj přístup přehodnotit (9 MAS)

MASiF byl zařazen do první kategorie, tedy mezi nejlépe fungující MAS. V porovnání s dalšími MAS z Libereckého kraje, které také uspěly s žádostmi v I. kole, dopadá MASiF také velmi dobře, neboť do první skupiny se dostalo pouze LAG Podralsko, zatímco MAS „Přid'te pobejt!“ patří do druhé skupiny (dobře fungující MAS) a MAS Podještědí do třetí skupiny (průměrné MAS).

4.3.2. Evaluační zprávy

Sebehodnocení hlavní náplně činnosti MASiF probíhá od roku 2008 prostřednictvím evaluačních zpráv Strategie programu LEADER, které si Místní akční skupina Mirkoregionu Frýdlantsko nechává vyhotovit. Zpracovateli byli v roce 2008 RNDr. Blažena Hušková (členka MASiF), v roce 2009 PhDr. Oldřich Čepelka a v roce 2010 o.s. Náš kraj.

V rámci evaluační zprávy z roku 2008 bylo mimo jiné konstatováno, že MASiF je dobře fungující organizace patřící k úspěšným MAS v ČR, ačkoliv se MASiFu nevyhnuly administrativní problémy plynoucí z nového programu. Evaluační zpráva si dále všímá nesouladu podávaných projektů a nastavení Strategie programu LEADER, včetně finančních alokací k jednotlivým fíche, nicméně v porovnání s místními akčními skupinami v rámci Partnerství MAS *Podané ruce* (4.2.3. *Spolupráce s jinými MAS*) není situace MASiF nijak výjimečná a i ostatní místní akční skupiny se potýkají s nedostatkem podnikatelských projektů. (HUŠKOVÁ, 2008)

Evaluační zpráva z roku 2009 se věnuje naplnění jednotlivých monitorovacích indikátorů SPL a ačkoliv plnění „plánu“ přesáhlo u některých kritérií hranici 100 %, tak mezi nenaplněné indikátory byly zařazeny *Pracovní místa zachovaná díky projektům*, *Uspořádané vzdělávací akce zaměřené na ženy*, *Uspořádané vzdělávací akce zaměřené na mladé lidi do 30 let* a *Uspořádané vzdělávací akce zaměřené na zemědělce*. Dále při hodnocení Strategie programu LEADER uvádí mezi klady např. dostatečné množství výzev za rok, možnost podávat projekty do každé fíche či rozmanitost schválených projektů a mezi zápory řadí nulový či malý zájem o některé fíche či neplnění monitorovacích indikátorů (konkrétně vznik pracovních míst). Závěrečná část zprávy se věnuje návrhu aktualizace SPL MASiF na období 2011-2013. (ČEPELKA, 2009)

Evaluační zpráva z roku 2010 mimo jiné objasňuje problematiku naplnění monitorovacích kritérií Strategie programu LEADER MASiF. Jako důvody uvádí např. ekonomické podmínky v hospodářsky slabém a periferním území Frýdlantska či složité podmínky pro podnikatele při získání úvěru, neboť jsou často vázány na snižování režijních nákladů což je v rozporu s požadavkem na vytváření nových pracovních míst. Dále tato rozsáhlá zpráva informuje o zvýšení odpovědnosti MASiF pro období 2011-2013 za chyby ve výzvě i v předkládaných žádostech, a proto doporučuje automatizovat postupy a využít softwarové nástroje k administraci projektů. Závěr je tradičně věnován navrhované optimalizaci fíche. (o.s. Náš kraj, 2010)

4.3.3. Vlastní hodnocení činnosti a pozice MASiF

Trvale udržitelný rozvoj lze definovat např. jako „způsob rozvoje, který uspokojuje potřeby přítomnosti, aniž by oslaboval možnosti budoucích generací naplňovat jejich vlastní potřeby.“ (cenia.cz, 2008) Na základě výše uváděných informací lze konstatovat, že MASiF má v trvale udržitelném rozvoji Frýdlantska nezastupitelnou roli, neboť principem zdola nahoru zapojuje místní obyvatelé do rozhodování o budoucnosti mikroregionu a do vytváření jeho identity.

I přes některé menší problémy v podobě nedostatků v dokumentaci projektů, vyúčtování režijních nákladů či uvedení nesprávných hodnot v tabulkách hodnocení projektů, MASiF získal pro hospodářsky slabou oblast Frýdlantska 6 444 278 Kč z programu LEADER ČR a do roku 2010 dále 19 391 841 Kč z programu LEADER PRV 2007-2013 a podpořil tak desítky projektů ve veřejném i soukromém sektoru.

Největším problémem MASiF patrně nadále zůstává rozpor mezi záměrem Strategie programu LEADER MASiF podporovat hlavně produktivní hospodaření s vytvářením nových pracovních příležitostí a reálnými žádostmi o dotace, které i přes lepší se situaci podávají stále většinou obce. Ačkoliv to není problém pouze Místní akční skupiny Mikroregionu Frýdlantsko, tak studie pro uplatnění Fiche 7 (REVICKÁ, 2009) ukázala, že jednou z příčin může být charakter území a zaměření zemědělské činnosti.

Podávání projektů v rámci výzev také často stojí v cestě administrativní překážky. Jednou z nich je nutnost předfinancování projektu z vlastních zdrojů, což opět zvýhodňuje obce, které obvykle disponují větším kapitálem. Tato podmínka také způsobuje, že část finančních prostředků z přidělené dotace nezíská žadatel, ale banka prostřednictvím poskytnutého úvěru. Další administrativní překážkou je samotné vedení projektu v souladu s komplikovanými pravidly SZIF, jehož byrokracie odrazuje potenciální žadatele.

Obrovský přínos MASiF je v činnosti mimo program LEADER. Jedná se především o vzdělávací činnost prostřednictvím exkurzí, kurzů či seminářů či reprezentaci Frýdlantska na regionálních či národních akcích a navazování kontaktů s různorodými skupinami a spolky. MASiF by měl v budoucnu dále posilovat roli zprostředkovatele jako se to nyní děje v otázce

hippoturistiky na Frýdlantsku, neboť pracovníci MASiF mají dostatečné zkušenosti, kapacity i administrativní schopnosti.

Ačkoliv MASiF publikuje informace na webové stránce www.masif.cz a aktivně komunikuje s místními aktéry, nevyužívá plně možností propagace zejména přímo v Mikroregionu Frýdlantsko a bylo by žádoucí pokusit se více využívat např. regionálních periodik k prezentaci své činnosti a informování o vyhlašovaných výzvách. Obecná povědomost o Místní akční skupině Mikroregionu Frýdlantsko je podle mého názoru výrazně nižší, než jakou by si toto občanské sdružení zasloužilo.

Otázkou zůstává, jaká bude budoucnost MASiF po skončení programového období 2007-2013, neboť i přes snahu získávat finanční prostředky i z jiných zdrojů (např. z programů Libereckého kraje) je existence MASiF stále závislá na příjmech z PRV prostřednictvím metody LEADER. Nebude-li na následující období schválen nový program stojící na podobných principech, bude patrně existence Místní akční skupiny Mikroregionu Frýdlantsko po roce 2013 vážně ohrožena.

Dotazníkové šetření

5.1. Metodika

5.1.1. Cílová skupina

Cílovou skupinou pro dotazníkové šetření byli zemědělské podniky a soukromí zemědělci, kteří úspěšně žádali o dotaci v rámci některé výzvy vyhlášené Místní akční skupinou Mikroregionu Frýdlantsko. Cílová skupina byla zvolena tímto způsobem, jelikož náplní činnosti MASiF je podpora místní produkce a podnikatelského prostředí a zemědělci na Frýdlantsku jsou tedy kolektivem, jehož názor je pro vnímání MASiF v rámci mikroregionu velmi důležitý.

Prostřednictvím e-mailu bylo osloveno devět respondentů, z nichž anonymní dotazník vyplnilo a odeslalo zpět pět subjektů (návratnost 55,6 %). Zde je třeba zdůraznit, že byly osloveny všechny zemědělské subjekty, které získaly prostřednictvím MASiF dotaci z programu LEADER s výjimkou Romany Zemanové, neboť v MASiF zastává funkci předsedkyně a odpovědi na většinu otázek by neměly hledanou vypovídací hodnotu.

5.1.2. Zadání dotazníků

Dotazník byl tvořen deseti body. Většina otázek byla otevřená (kvůli požadavku na odůvodnění), nicméně zařazeny byly i otázky uzavřené typu ANO/NE a výběrového charakteru s jednou možnou odpovědí, aby mohlo dojít k snadnému statistickému vyhodnocení anebo byly typy otázek v rámci jednotlivých bodů kombinovány (dotaznik-online.cz). Některé otázky byly inspirovány dotazníkem RNDr. Blaženy Huškové v rámci *Evaluace Strategie programu Leader MAS Mikroregionu Frýdlantsko a její implementace v roce 2008*. (HUŠKOVÁ, 2008)

5.1.3. Otázky

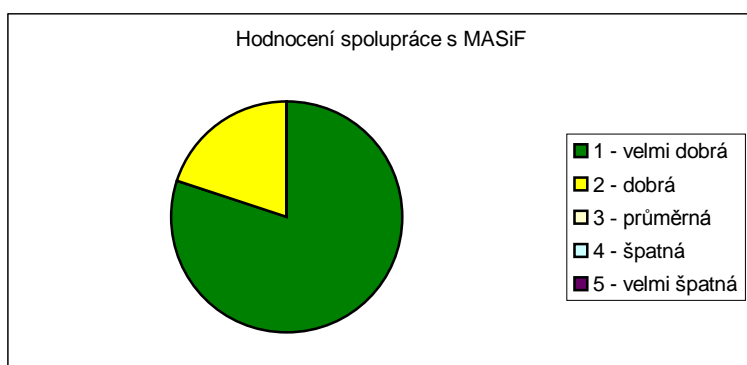
1. Jak jste se dozvěděl(a) o Místní akční skupině Mikroregionu Frýdlantsko (dále jen MASiF) a o dotacích z programu Leader?
2. Pokoušel(a) jste se získat finanční dotace i z jiných zdrojů? Pokud ano – ze kterých?
3. Seznámil(a) jste se strategií programu Leader MASiF?
4. Jak byste celkově ohodnotil(a) spolupráci s MASiF? (1 – velmi dobrá, 2 – dobrá, 3 – průměrná, 4 – špatná, 5 – velmi špatná)
5. Jak byste ohodnotil(a) spolupráci ohledně administrativního vedení žádosti? (1 – velmi dobrá, 2 – dobrá, 3 – průměrná, 4 – špatná, 5 – velmi špatná)
6. Jak byste ohodnotil(a) poradenský servis MASiF k programu Leader? (1 – velmi dobrý, 2 – dobrý, 3 – průměrný, 4 – špatný, 5 – velmi špatný)
7. Objevily se problémy či komplikace během zadávání, zpracování či kontroly projektu? Pokud ano – jaké?
8. Co považujete za největší NEvýhodu při čerpání dotace z programu Leader? Vyberte z možností – a) administrativní náročnost, b) předfinancování projektu, c) časová náročnost, d) jiné (konkrétně?)
9. Uvažujete o přihlášení do nějaké další výzvy programu Leader ať už nyní nebo v budoucnu? (v krátkosti prosím odůvodněte)
10. Když se nyní ohlédnete zpět – změnil(a) byste něco (ať už ve vašem projektu či činnosti MASiF)? Napadá vás, jak by MASiF mohla zlepšit svou práci?

5.2. Výsledky

5.2.1. Statistické vyhodnocení

Statistické vyhodnocení je možné u bodů č. 4, č. 5 a č. 6, které byly tvořeny výběrovou otázkou s požadavkem na oznámkování určité činnosti MASiF (1 – velmi dobrá, 2 – dobrá, 3 – průměrná, 4 – špatná, 5 – velmi špatná). 100 % respondentů také odpovědělo, že se seznámilo se strategií programu Leader MASiF (bod č. 3)

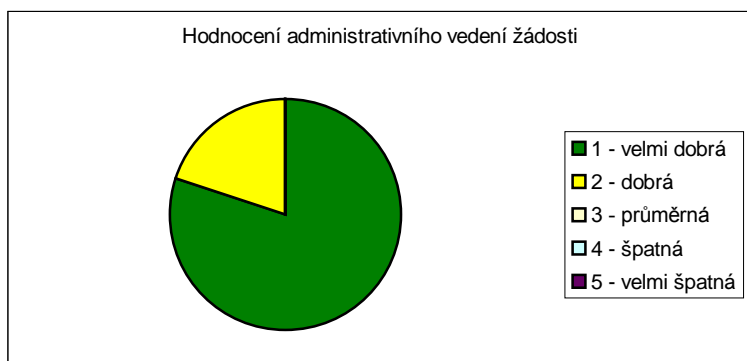
4) Jak byste celkově ohodnotil(a) spolupráci s MASiF?

Graf 4: Hodnocení spolupráce s MASiF

Čtyři respondenti označili celkovou spolupráci s MASiF jako velmi dobrou, jeden respondent jako dobrou. Dva z respondentů navíc uvedli, že by spolupráci s MASiF hodnotili ještě výše než známkou jedna, pokud by to bylo možné.

5) Jak byste ohodnotil(a) spolupráci ohledně administrativního vedení žádosti?

Graf 5: Hodnocení administrativního vedení žádosti

Čtyři respondenti označili spolupráci s MASiF ohledně administrativního vedení žádosti jako velmi dobrou, jeden respondent jako dobrou.

6) Jak byste ohodnotil(a) poradenský servis MASiF k programu Leader?

Graf 6: Hodnocení poradenského servisu MASiF

Tři respondenti označili poradenský servis MASiF k programu Leader jako velmi dobrý, dva respondenti jako dobrý.

5.2.2. Hodnocení MASiF cílovou skupinou

Cílová skupina zemědělských podniků a soukromých zemědělců hodnotí spolupráci s Místní akční skupinou Mikroregionu Frýdlantsko velmi pozitivně (5.2.1. *Statistické vyhodnocení*). Některé dotazované subjekty patří k zakládajícím členům MASiF a dva respondenti uvedli, že byli přímo zástupci MASiF kontaktováni, zda by neměli zájem využít možnost získání dotací z programu LEADER, což svědčí o aktivní práci MASiF na Frýdlantsku.

Většina respondentů měla s čerpáním dotací již zkušenosti z minulosti (např. z nadačních programů či z rozpočtu Libereckého kraje) a všichni dotázaní uvažují o podání nové žádosti v rámci některé výzvy, ať už ke konkrétnímu projektu nebo v případě, že se v budoucnu nějaká investice vyskytne. Důvěra v získávání finančních prostředků touto cestou a motivace znovu se zúčastnit některé z budoucích výzev opět indikuje kvalitní práci zástupců

MASiF, kterou potvrzují i odpovědi z bodu č. 10, kdy respondenti nemají k práci místní akční skupiny žádné podstatné připomínky a naopak uvádějí, že si ji velmi cení.

Většina subjektů nezaznamenala komplikace během zadávání, zpracování či kontroly projektů, nicméně jsou zde zmiňovány problémy vzhledem k jednám se SZIF a se zpracováním ekonomické analýzy. Při hledání největší nevýhody při čerpání dotace z programu LEADER nepanuje jednotná shoda a označovány jsou všechny tři nabízené možnosti – administrativní náročnost, předfinancování projektu a časová náročnost – přesto je nejčastěji zmiňována administrativní náročnost a to zejména při uzavírání projektu. S těmito problémy ale souvisí nastavení pravidel pro čerpání dotací z programu LEADER a MASiF nemůže tyto nevýhody výrazněji ovlivnit.

Závěr

V úvodních kapitolách se práce věnuje společné zemědělské politice a politice rozvoje venkova, na což navazují komplexní informace o vývoji metody LEADER na evropské a také národní úrovni. Dále informuje o některých předchozích programech, institucích vázaných na MAS na národní úrovni a informuje o Programu rozvoje venkova 2007-2013 v České republice.

Po kratším představení Místní akční skupiny Mikroregionu Frýdlantsko se věnuje především analýze činnosti MASiF a její hlavní náplň označuje za úspěšnou vzhledem ke 12 podpořeným projektům v letech 2005-2006 v rámci programu LEADER ČR a 27 podpořeným projektům v období 2008-2010 prostřednictvím programu LEADER PRV 2007-2013. Bakalářská práce uvádí rozepsané jednotlivé vyhlašované výzvy s přehledem podpořených projektů a prostřednictvím grafů a mapového výstupu shrnuje aktivity MASiF související se získáváním finančních prostředků pro Mikroregion Frýdlantsko.

V následujících kapitolách jsou podrobně rozebírány další aktivity MASiF, které nemají dotační povahu, nicméně prospívají rozvoji mikroregionu. Jedná se o vzdělávací a poradenskou činnost, spolupráci na mezinárodní, národní i regionální úrovni se subjekty podobného charakteru i institucemi, dále o podporu místní produkce vytvářením regionální značky či rozvoj udržitelných forem cestovního ruchu jakou představuje hippoturistika. Právě tato rozmanitá činnost je po praktikování metody LEADER druhým pilířem přínosu MASiF a staví místní akční skupinu do pozice nositele schopností k podpoře trvale udržitelného rozvoje Mikroregionu Frýdlantsko.

Závěr je věnován hodnocení MASiF prostřednictvím čtyř různých náhledů – ze stanoviska MZe, SZIF a NS MAS ČR při hodnocení MAS na národní úrovni, z pohledu sebehodnocení MASiF v rámci evaluačních zpráv, z výsledku dotazníkového šetření mezi soukromými zemědělci a zemědělskými podniky a vlastního pohledu na základě zjištěných informací během zpracovávání této bakalářské práce. Z každého hodnocení vychází MASiF velmi dobře a přínos Místní akční skupiny Mikroregionu Frýdlantsko je pro sledované území nezpochybnitelný.

Seznam pramenů

Použitá data

ArcČR 500 (mapa obcí ČR) © ARCDATA PRAHA s.r.o. [cit. 4.11.2010]

Software ArcGIS, licence ArcInfo 10.0

Vrstva cenia_b_retm_sde [WMS]. [cit. 4.11.2010] Dostupné z www:

<http://geoportal.cenia.cz/wmsconnector/com.esri.wms.Esrimap/cenia_b_retm_sde>

Použitá literatura

BOHÁČKOVÁ, I., HRABÁNKOVÁ, M. *Strukturální politika Evropské unie*. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2009. 188 s. ISBN 978-80-7400-111-6

ČEPELKA, O. 2001. *Iniciativa Evropské unie Leader pro rozvoj venkova*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2001. 116 s.

Kol. autorů. 2007. *Dvanáct tváří venkova Libereckého kraje*. Liberec: PRVO, 2007. 48 s.

KÖNIG, P. a kol. 2009. *Rozpočet a politiky Evropské unie: příležitost pro změnu*. 2., aktualiz. vyd. Praha: C.H. Beck, 2009. 630 s. ISBN 978-80-7400-011-9

MASiF. 2010. *JIZERSKÉ HORY – Katalog regionálních výrobců a jejich produktů*. Graf. úprava: Knihy 555. MAS Mikroregionu Frýdlantsko, 2010. 24 listů

Odbor regionálního rozvoje a evropských projektů KÚLK. 2009. *Místní akční skupiny v Libereckém kraji*. Liberec: Liberecký kraj, 2009. 27 s.

REVICKÁ, V. 2009: *STUDIE – „Spolupráce – výzkum možností pro uplatnění Fiche 7 MASiF*. Frýdlant: zadavatel – Místní akční skupina Mikroregionu Frýdlantsko

ŽUFAN, P. 2007. *Ekologické zemědělství České republiky v kontextu Společné zemědělské politiky Evropské unie (regionálně-geografická analýza)*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2007. 148 s.

Internetové zdroje

Budoucnost Společné zemědělské politiky a české předsednictví EU [online]. 2009c [cit 2.6.2011].

Dostupné z www: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/politiky-eu/budoucnost-spolecne-zemedelske-politiky/1000521/53174/>>

ČEPELKA, O. *Průběžné hodnocení realizace Strategie programu Leader MAS Mikroregionu*

Frýdlanstko a návrh aktualizace SPL na období 2011-2013 [CD-ROM] 2009 [cit. 21.4.2010].

Poskytnuto kanceláří MASiF

Členská základna a statutární orgány MASiF 2011 [online]. 2011b [cit 15.4.2011]. Dostupné z www:

<http://www.masif.cz/file.php?type=application/pdf&file=./files/soubor/462.dat&name=MASiF_2011.pdf&id=462>

Členská základna NS MAS ČR [online]. 2011a [cit 1.6.2011]. Dostupné z www:

<http://is.hvjdesign.eu/dokumenty/nsmascr/clenska_zakladna_ns_mas_cr/nsmascr_1306511874.pdf>

Dodatečně schválené Žádosti o realizaci SPL z opatření IV.1.1. Místní akční skupina [online]. 2009

[cit. 5.4.2011]. Dostupné z www: <<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/opatreni-osy-iv/schvalene-projekty/dodatecne-schvalene-zadosti-o-realizaci.html>>

DOUBNEROVÁ, J. *STRATEGICKÝ PLÁN LEADER* [online]. 2007b [cit. 15.4.2011]. Dostupné z www:

<http://www.masif.cz/file.php?type=application/pdf&file=./files/soubor/174.dat&name=SPL_MASiF.pdf&id=174>

Ekonomické subjekty podle převažující činnosti CZ-NACE ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2009 [online]. 2009 [cit 15.4.2011]. Dostupné z www:

<[http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/46002F6536/\\$File/w51130210q1r10.pdf](http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/46002F6536/$File/w51130210q1r10.pdf)>

HIPPOTURISTIKA NA FRÝDLANTSKU - ZÁZNAM Z JEDNÁNÍ PRACOVNÍ SKUPINY [online].

20011c [cit 19.4.2011]. Dostupné z www:

<http://www.masif.cz/file.php?type=application/pdf&file=./files/soubor/446.dat&name=zaznam_110219.pdf&id=446>

Historie Společné zemědělské politiky [online]. 2009a [cit 23.3.2011]. Dostupné z www:

<<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/politiky-eu/historie-spolecne-zemedelske-politiky/1000521/53178/>>

Historie vstupu ČR do EU [online]. 20010 [cit 2.6.2011]. Dostupné z www:

<http://ec.europa.eu/ceskarepublika/cr_eu/index_cs.htm>

Horizontalní plán rozvoje venkova [online] 2009-2010c [cit. 3.4.2011]. Dostupné z www:

<<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/dobihajici-a-ukoncene-dotace/horizontalni-plan-rozvoje-venkova-hrdp/>>

HUŠKOVÁ, B. *Evaluace Strategie programu Leader MAS Mikroregionu Frýdlantsko a její implementace v roce 2008* [CD-ROM] 2008 [cit. 21.4.2010]. Poskytnuto kanceláří MASiF

Charakteristika správního obvodu obce s rozšířenou působností FRÝDLANT [online] 2011 [cit.

15.4.2011]. Dostupné z www: <http://czso.cz/xl/redakce.nsf/i/charakteristika_spravniho_obvodu_fr>

Indikátory MAS Mikroregionu Frýdlantsko [CD-ROM] 2008-2010 [cit. 19.4.2011] Poskytnuto kanceláří MASiF

LEADER+ - Úvod [online]. 2005 [cit. 29.3.2011]. Dostupné z www:

<http://ec.europa.eu/agriculture/rur/leaderplus/intro_cs.htm>

MARTÍ, A. M. *Římská smlouva a počátky SZP* [online]. 2008 [cit 23.3.2011]. Dostupné z www:

<http://circa.europa.eu/irc/opoce/fact_sheets/info/data/policies/agriculture/article_7208_cs.htm>

MAS Libereckého kraje [online]. 2008-2011b [cit. 10.4.2011]. Dostupné z www:

<http://www.nsmascr.cz/index.php?id=mas_liberecky_kraj.html>

MAS Mikroregionu Frýdlantsko [online]. 2006b [cit. 15.4.2011]. Dostupné z www:

<<http://www.masif.cz/vypis.php?id=27>>

MASiF - Sídlo, kontaktní adresa, údaje o organizaci [online]. 2008a [cit. 15.4.2011]. Dostupné

z www: <<http://www.masif.cz/vypis.php?idd=35>>

Ministerstvo zemědělství České republiky. *PROGRAM ROZVOJE VENKOVA ČESKÉ REPUBLIKY NA OBDOBÍ 2007 – 2013* [online]. 2007 [cit. 5.4.2011]. Dostupné z www:

<http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Ffeaf%2F1180428724933.pdf>

Ministerstvo zemědělství České republiky. *Výroční zpráva o Programu LEADER ČR 2004* [online] 2004 [cit. 6.4.2011]. Dostupné z www:

<http://eagri.cz/public/web/file/41182/Vyrocní_zprava_2004_LEADER_CR.pdf>

Ministerstvo zemědělství České republiky. *Výroční zpráva o Programu LEADER ČR 2005* [online] 2005 [cit. 6.4.2011]. Dostupné z www:

<http://eagri.cz/public/web/file/41184/Vyrocní_zprava_2005_LEADER_CR.pdf>

Ministerstvo zemědělství České republiky. *Výroční zpráva o Programu LEADER ČR 2006* [online] 2006 [cit. 6.4.2011]. Dostupné z www:

<http://eagri.cz/public/web/file/41186/Vyrocní_zprava_2006_LEADER_CR.pdf>

Ministerstvo zemědělství České republiky. *Výroční zpráva o Programu LEADER ČR 2007* [online] 2007 [cit. 6.4.2011]. Dostupné z www:

<http://eagri.cz/public/web/file/41188/Vyrocní_zprava_2007_LEADER_CR.pdf>

Ministerstvo zemědělství České republiky. *Výroční zpráva o Programu LEADER ČR 2008* [online] 2008 [cit. 6.4.2011]. Dostupné z www:

<http://eagri.cz/public/web/file/41179/Vyrocní_zprava_2008_LEADER_CR.pdf>

Místní akční skupiny [online] 2009-2010a [cit. 3.4.2011]. Dostupné z www:

<<http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/mistni-akcni-skupiny/>>

Národní síť Místních akčních skupin České republiky [online] 2008-2011a [cit. 1.6.2011]. Dostupné z www: <http://www.nsmascr.cz/index.php?id=o_nas.html>

Nařízení Rady (ES) č 1698/2005 ze dne 20. září 2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) [online]. 2005 [cit 29.3.2011]. Dostupné z www:

<<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32005R1698:CS:HTML>>

Obecné poznatky k vymezení venkova [online]. 2008 [cit. 25.3.2011]. Dostupné z www:

<[http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/t/D60024EE21/\\$File/130808k01.pdf](http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/t/D60024EE21/$File/130808k01.pdf)>

Od společného trhu k Evropě občanů [online]. 2008 [cit. 23.3.2011]. Dostupné z www:

<http://europa.eu/50/news/article/080102_cs.htm>

Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství (OP RVMZ) [online]. [cit. 3.4.2011]

Dostupné z www: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/O/Operacni-program-Rozvoj-venkova-a-multifunkcni-zem>>

OPERAČNÍ PROGRAM RVMZ [online] 2000-2011b [cit. 3.4.2011]. Dostupné z www:

<<http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/op>>

Orgány NS MAS ČR [online] 2011 [cit. 1.6.2011]. Dostupné z www:

<http://is.hvjdesign.eu/dokumenty/nsmascr/organy_ns_mas_cr/nsmascr_1306753841.pdf>

OSA II [online] 2009-2010e [cit 5.4.2011]. Dostupné z www:

<<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/opatreni-osy-ii/>>

OSA III [online] 2009-2010f [cit 5.4.2011]. Dostupné z www:

<<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/opatreni-osy-iii/>>

OSA IV. LEADER [online] 2000-2011c [cit 5.4.2011]. Dostupné z www:

<<http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/eafrd/osa4>>

Osa IV Leader [online] 2008-2019g [cit 5.4.2011]. Dostupné z www:

<<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/opatreni-osy-iv/>>

o.s. Náš kraj. *Evaluace činnosti MAS Mikroregionu Frýdlantsko za rok 2010 a návrh aktualizace Strategie programu Leader MAS Mikroregionu Frýdlantsko* [CD-ROM] 2010 [cit. 21.4.2010].

Poskytnuto kanceláří MASiF

PAVLÍKOVÁ, G. *Program LEADER ČR – nástroj pro rozvoj venkova* [online] 2009 [cit. 5.4.2011].

Dostupné z www: <www.mmr-vyzkum.cz/infobanka/DownloadFile/134949.aspx>

PERLÍN, R. *Venkov, typologie venkovského prostoru* [online]. 2008 [cit. 23.3.2011]. Dostupné

z www: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/odbor/reforma/perlin.pdf>>

Popis programu Zelená úsporám [online]. 2009 [cit. 19.4.2011]. Dostupné z www:

<<http://www.zelenausporam.cz/sekce/470/popis-programu/>>

*PROJEKTY ROZVOJE VENKOVA PODPOŘENÉ NA FRÝDLANTSKU V OBDOBÍ 2005 – 2010
Z PROGRAMŮ LEADER ČR A PROGRAMU ROZVOJE VENKOVA* [online]. 20010b [cit. 17.4.2011].

Dostupné z www:

<http://www.masif.cz/file.php?type=application/pdf&file=./files/soubor/440.dat&name=Dotace_MAS_iF_2005-10.pdf&id=440>

Přehled místních akčních skupin [online]. 2009-2010b [cit. 4.3.2011]. Dostupné z www:

<<http://eagri.cz/public/app/eagriapp/mas/Prehled/>>

SAPARD [online] 2000-2011a [cit. 29.3.2011]. Dostupné z www:

<<http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/sapard>>

Seznam MAS (stav v dubnu 2010) [online]. 2010 [cit. 4.3.2011]. Dostupné z www:

<http://leader.isu.cz/aktualizovany_seznam_160_MAS%20Duben%202010.pdf>

Společná zemědělská politika [online]. 2008 [cit. 24.3.2011]. Dostupné z www:

<http://ec.europa.eu/agriculture/publi/capexplained/cap_cs.pdf>

Společná zemědělská politika po reformě z roku 1992 [online]. 2009b [cit. 23.3.2011]. Dostupné

z www: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/politiky-eu/zemedelska-politika-reforma-z-roku-1992/1000521/53177/>>

Stanovy Národní síť Místních akčních skupin České republiky, o.s. [online]. 2009 [cit. 4.3.2011].

Dostupné z www: <http://is.hvjdesign.eu/dokumenty/nsmascr/stanovy/nsmascr_1240257227.pdf>

Stanovy občanského sdružení Místní akční skupina Mikroregionu Frýdlantsko [online]. 2005a [cit.

15.4.2011]. Dostupné z www:

<http://www.masif.cz/file.php?type=application/pdf&file=./files/soubor/6.dat&name=Stanovy_aktual09.pdf&id=6>

Statistiky nezaměstnanosti z územního hlediska [online]. 2010 [cit. 15.4.2011]. Dostupné z www:

<http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem?stat=20000000000054&obdobi=L&rok=2010&uzemi=78&send=send&piref37_240429_37_240428_240428.statse=20000000000011&piref37_240429_37_240428_240428.statse=20000000000013&piref37_240429_37_240428_240428.send=send&piref37_240429_37_240428_240428.stat=20000000000054&piref37_240429_37_240428_240428.obdobi=L&piref>

[37_240429_37_240428_240428.rok=2010&piref37_240429_37_240428_240428.uzemi=78&ok=Vybrat>](#)

Statut občanského sdružení Místní akční skupina Mikroregionu Frýdlantsko [online]. 2006a [cit. 15.4.2011]. Dostupné z www:

[<http://www.masif.cz/file.php?type=application/pdf&file=./files/soubor/7.dat&name=Statut_aktual09.pdf&id=7>](http://www.masif.cz/file.php?type=application/pdf&file=./files/soubor/7.dat&name=Statut_aktual09.pdf&id=7)

STRATEGIE PROGRAMU LEADER - MAS Mikroregionu Frýdlantsko [online]. 2008c [cit. 15.4.2011]. Dostupné z www:

[<http://www.masif.cz/file.php?type=application/pdf&file=./files/soubor/161.dat&name=Info.pdf&id=161>](http://www.masif.cz/file.php?type=application/pdf&file=./files/soubor/161.dat&name=Info.pdf&id=161)

Typy otázek v dotazníku [online]. 2007 [cit. 25.3.2011]. Dostupné z www: [<http://www.dotaznik-online.cz/otazky-dotazniku.htm>](http://www.dotaznik-online.cz/otazky-dotazniku.htm)

Udržitelný rozvoj [online]. 2008 [cit. 15.4.2011]. Dostupné z www:

[<http://www.cenia.cz/web/www/web-pub2.nsf/\\$pid/MZPMSFHV0HSB>](http://www.cenia.cz/web/www/web-pub2.nsf/$pid/MZPMSFHV0HSB)

Výběr MAS k financování z Programu rozvoje venkova [online]. 2008 [cit. 5.4.2011]. Dostupné z www: [<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/opatreni-osy-iv/schvalene-projekty/vyber-mas-k-financovani-z-programu.html>](http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/opatreni-osy-iv/schvalene-projekty/vyber-mas-k-financovani-z-programu.html)

Výsledky Hodnocení místních akčních skupin 2010 [online]. 2010 [cit. 20.4.2011]. Dostupné z www: [<http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/mistni-akcni-skupiny/aktuality/vysledky-hodnoceni-mistnich-akcnich.html>](http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/mistni-akcni-skupiny/aktuality/vysledky-hodnoceni-mistnich-akcnich.html)

Základní informace o Celostátní síti pro venkov [online]. 2009-2010d [cit. 5.4.2011]. Dostupné z www: [<http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/o-celostatni-siti-pro-venkov/>](http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/o-celostatni-siti-pro-venkov/)

Zápis z jednání valné hromady MASiF 19.3.2011, Frýdlant [online]. 2011a [cit. 15.4.2011]. Dostupné z www:

[<http://www.masif.cz/file.php?type=application/pdf&file=./files/soubor/458.dat&name=VH_110319_zapis.pdf&id=458>](http://www.masif.cz/file.php?type=application/pdf&file=./files/soubor/458.dat&name=VH_110319_zapis.pdf&id=458)

Zpráva o činnosti MASiF 2005 [online]. 2005b [cit. 15.4.2011]. Dostupné z www:

[<http://www.masif.cz/vypis.php?id=26>](http://www.masif.cz/vypis.php?id=26)

Zpráva o činnosti MASiF 2006 [online]. 2006c [cit. 15.4.2011]. Dostupné z www:

<http://www.masif.cz/file.php?type=application/pdf&file=./files/soubor/106.dat&name=Noviny_2006.pdf&id=106>

Zpráva o činnosti MASiF 2007 [online]. 2007a [cit. 15.4.2011]. Dostupné z www:

<http://www.masif.cz/file.php?type=application/pdf&file=./files/soubor/182.dat&name=VZ_MASiF_2007.pdf&id=182>

Zpráva o činnosti MASiF 2008 [online]. 2008b [cit. 15.4.2011]. Dostupné z www:

<http://www.masif.cz/file.php?type=application/pdf&file=./files/soubor/262.dat&name=VZ_2008.pdf&id=262>

Zpráva o činnosti MASiF 2009 [online]. 2009 [cit. 15.4.2011]. Dostupné z www:

<http://www.masif.cz/file.php?type=application/pdf&file=./files/soubor/406.dat&name=VZ_2009.pdf&id=406>

Zpráva o činnosti MASiF 2010 [online]. 2010a [cit. 15.4.2011]. Dostupné z www:

<http://www.masif.cz/file.php?type=application/pdf&file=./files/soubor/459.dat&name=VZ_MASiF_2010.pdf&id=459>

Seznam zkratek

a.s. – Akciová společnost

CČSH – Církev československá husitská

CR – Cestovní ruch

ČR – Česká republika

ČSÚ – Český statistický úřad

DPH – Daň z přidané hodnoty

EAFRD – European Agricultural Fund for Rural Development (*Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova*)

EAGGF – European Agricultural Guidance and Guarantee Fund (*Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond*)

EHS – Evropské hospodářské společenství

EK – Evropská komise

ELARD - Evropské sdružení pro rozvoj venkova LEADER

ESUO – Evropské společenství uhlí a oceli

EU – Evropská unie

EU-15 – Evropské unie (prvních 15 států dle data přistoupení)

HDP – Hrubý domácí produkt

IT – informační technologie

KÚLK – Krajský úřad Libereckého kraje

LAG – Local Action Group (*Místní akční skupina*)

LEADER - Liaison Entre Actions de Developpement de l'Economie Rurale (*Propojení aktivit pro rozvoj venkovské ekonomiky*)

LK – Liberecký kraj

MAS – Místní akční skupina

MASiF – Místní akční skupina Mikroregionu Frýdlantsko

MZe – Ministerstvo zemědělství

NNO – nestátní nezisková organizace

NS MAS ČR – Národní síť místních akčních skupin České republiky

NSRV – Národní síť rozvoje venkova

OECD – Organisation for Economic Co-operation and Development (*Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj*)

OP – Operační program

o.s. – Občanské sdružení

PRV – Politika rozvoje venkova

přísp. org. – Příspěvková organizace

RVMZ – Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství

SAPARD – Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development (*Zvláštní přístupový program pro zemědělství a rozvoj venkova*)

s.r.o. – Společnost s ručením omezeným

SŠ – střední škola

SVOP – Spolek pro obnovu venkova

SZIF – Státní zemědělský intervenční fond

SZP – Společná zemědělská politika

TUL – Technická univerzita v Liberci

ZSPO – Zájmové sdružení právnických osob

MÁŠ I TY SVOU MASKU?

Místní akční skupiny v Libereckém kraji k roku 2010

Místní akční skupiny (dále též MAS) jsou společenství občanů, neziskových organizací, soukromé podnikatelské sféry a veřejné správy (obcí, svazků obcí a institucí veřejné moci), která spolupracují na rozvoji venkova, zemědělství a při získávání finanční podpory z EU a z národních programů, pro svůj region, metodou LEADER.

Mapa znázorňuje místní akční skupiny na území Libereckého kraje včetně MASEk, které sídlí v jiných krajích, ale na území Libereckého přesto zasahují. Barevný podklad slouží k odlišení příslušnosti obcí k jednotlivým MASKám s výjimkou šrafovaného území, které nespadá pod žádnou místní akční skupinu. Kromě sídel MASEk jsou v mapě kvůli lepší orientaci znázorněny i největší města Libereckého kraje, který je ohraničen červenou linií.

● sídlo MAS
MAS název MAS
Libuň název sídla MAS

0 2,5 5 10 km
1:300 000

Estonci na Frýdlantsku (www.masif.cz)

Zlepšení služeb zemědělcům a přírodě (http://www.podjestedi.cz)

Země životelka 2010 (www.craj-ops.sph.cz)

Dětské hřiště Mimoň (www.lagpodralsko.com)

Oprava opláštění skladu (www.podjestedi.cz)

Oprava kapličky (www.maspridtepobejt.cz)

Restaurování kříže (www.maspridtepobejt.cz)

Workshop projektu Spolupráce (www.masbcr.cz a www.posumavi.jz.cz)

Rozvojové centrum Českokamenicka, o. p. s.

MAS tvořena 22 obcemi, které se nachází na území Ústeckého kraje - V Libereckém kraji leží pouze Prysk a Nový Oldřichov. Hlavním posláním je vyhledávání finančních zdrojů ze Strukturálních fondů Evropské unie a z národních zdrojů.

LAG Podralsko o. s.

Občanské sdružení založené v roce 2004, jehož hlavním úkolem je celkový rozvoj regionu Podralsko, a to především na principech iniciativy Evropské unie LEADER. Region na němž MAS působí se rozkládá téměř na 1000 km².

Místní akční skupina Novoborska, občanské sdružení

Nově zaregistrovaná MAS čítající 14 obcí včetně Nového Boru, kde občanské sdružení také sídlí. Náplní činnosti MAS je vřalé zlepšování kvality života v obcích Novoborska.

Místní akční skupina Podještědí o.s.

MAS založena v roce 2003, k uskutečnění cíle rovoje mikroregionu Podještědí zprostředkovává dotace z programu Leader již od roku 2004, kdy celková získaná částka od Ministerstva zemědělství byla 4,6 milionu korun.

Místní akční skupina Mikroregionu Frýdlantsko

MAS vznikla v roce 2004 jako občanské sdružení, které je tvořeno 18 městy o obcemi Mikroregionu Frýdlantsko. Strategie MAS je zaměřena zejména na posílení místního ekonomického prostředí a zhodnocení místní produkce.

MAS Rozvoj Tanvaldska

Zanikající MAS, jejíž cílem byla všestranná podpora rozvoje regionu Tanvaldska a snaha rozvíjet mezisektorovou a meziregionální spolupráci.

"MAS Turnovsko"

MAS s 24 obcemi rozkládajících se v okolí města Turnova. MAS je spoluautorem například projektu „U nás je taky hezký!“, jehož cílem informování a vzdělávání místních obyvatel i přespolních návštěvníků prostřednictvím vytvoření sítě venkovských výstavních zastavení.

Český ráj a Střední Pojizeří

MAS tvořena 33 obcemi jejíž náplní práce je mimo koordinace a pomoc při rozvoji všech obcí s cílem zkvalitnění života místních obyvatel a poskytovat pomoc všem zemědělským podnikatelům a podnikatelům v cestovním ruchu.

MAS Kozákov

MAS je tvořena všemi obcemi Mikroregionu Pojizeří a Mikroregionu Kozákov. Spolupráce probíhá již od 90. let se záměrem rozvoje regionu, ochrany životního prostředí a podpory cestovního ruchu na území členských obcí.

MAS "Přidte pobejt!" o.s.

Občanské sdružení působící na Jilemnicku od roku 2004. Členy místní MAS jsou mimo jiné zástupci obcí, podnikatelé, místní spolky, neziskové organizace, soukromí zemědělci, majitelé muzeí i zástupce Správy Krkonošského národního parku.

MAS Brána do Českého ráje, o.s.

Místní MAS vznikla na základě potřeby organizovat podporu venkovských záměrů na území nejprve dvou mikroregionů – Svazek obcí Brada a mikroregionu Tábor a poté se přidaly další obce v okolí Nové Paky. Sdružení bylo založeno v roce 2006 na principech evropské iniciativy LEADER. V současnosti zahrnuje celistvé území 35 obcí.